

participace  
podklady pro zpracování zadání

HLAVNÍ  
TŘÍDA

---

FRANCOUZSKÁ



# **PARTICIPACE PRO ŘEŠENÍ ÚZEMÍ PORUBA LOKALITA HLAVNÍ TŘÍDA – FRANCOUZSKÁ**

**podklady pro zpracování zadání územní studie dle ÚPO zastavitelná plocha V17**

**plocha k prověření územní studií ÚS 63**

## IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE PROJEKTU

### **Název zakázky:**

**PARTICIPACE PRO ŘEŠENÍ ÚZEMÍ PORUBA LOKALITA HLAVNÍ TŘÍDA – FRANCOUZSKÁ  
podklady pro zpracování zadání územní studie dle ÚPO zastavitelná plocha V17  
plocha k prověření územní studií ÚS 63**

### **Objednatel:**

Městský ateliér prostorového plánování a architektury,

příspěvková organizace

Nádražní 942/17

702 00 Ostrava

### **Dodavatel:**

Ing. arch. Eva Špačková, Ph.D.

Bohuslava Martinů 721/12

708 00 Ostrava-Poruba

### **Zodpovědný projektant:**

Ing. arch. Eva Špačková, Ph.D.

Autorizovaná architektka poř. č. ČKA 3436

### **Autoři:**

Ing. arch. Eva Špačková, Ph.D., Tomáš Čech

### **Termín zpracování:**

březen–listopad 2023

# OBSAH

<b>OBSAH</b>	<b>4</b>
<b>MANAŽERSKÉ SHRUTÍ</b>	<b>6</b>
<b>ÚVOD</b>	<b>8</b>
<b>ANALYTICKÁ ČÁST</b>	<b>12</b>
1.    INFORMACE O ÚZEMÍ	12
2.    STUDIE PRO ÚPRAVU HLAVNÍ TŘÍDY	15
3.    HISTORICKÉ PODKLADY – SOUHRN PŘEDCHOZÍCH NÁVRHŮ ŘEŠENÍ ÚZEMÍ	17
4.    POPIS SOUČASNÉHO VYUŽITÍ ÚZEMÍ	26
<b>PARTICIPATIVNÍ AKTIVITY</b>	<b>28</b>
1.    JARNÍ ČÁST DUBEN–ČERVENEC 2023	29
2.    PODZIMNÍ ČÁST PARTICIPACE ZÁŘÍ–LISTOPAD 2023	44
<b>ZÁVĚRY A VÝSLEDEK</b>	<b>58</b>
1.    ŽÁDOUCÍ VYUŽITÍ ÚZEMÍ	58
2.    NEVHODNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ	58
3.    CHARAKTER PROSTŘEDÍ	59
4.    REAKCE NA URBANISMUS MÍSTA	59
5.    ROZSAH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	59
6.    DOPRAVNÍ PROPOJENÍ	60
7.    ETAPIZACE	61



# MANAŽERSKÉ SHRnutí

Předprojektová příprava zpracování územní studie pro lokalitu Hlavní třída – Francouzská v Ostravě-Porubě zahrnuje proces participace s aktivním zapojením široké veřejnosti již v procesu vzniku plánu. Od územní studie se očekává, že vznikne koncepční řešení celé lokality s ambicí propojit tuto část městského obvodu do logického, estetického a funkčního celku.

Území se nachází na hlavní porubské urbanistické ose a má pozici jednoho ze základních veřejných prostranství Poruby. Dlouhodobý plán pro celé území, který vychází ze společenské dohody o jeho budoucí podobě, má za cíl předcházet nekonceptním a konfliktním zásahům.

Řešená plocha je součástí území, které bylo urbanisticky určeno jako sektorové centrum Poruby (pás území v současnosti mezi ulicemi Opavská, Francouzská, Bulharská a Polská). Od roku 1990 bylo do té doby prázdné nezastavěné území fragmentárně zastavováno jednotlivými objekty a nepodařilo se vytvořit hodnotné veřejné prostranství, které by obyvatelé Poruby skutečně vnímali jako centrum.

Výsledkem participativního plánovacího procesu pro území v křížení ulic Hlavní třída a Francouzská v Ostravě-Porubě je základní obsahová náplň a klíčové požadavky na architektonicko-urbanistické řešení jako součást zadání pro zpracování územní studie pro tuto lokalitu. Požadavky jsou formulovány v podobě tezí, které představují průsečík zájmů, požadavků a potřeb různých skupin obyvatel a společenskou dohodu o tom, jak má být území navrženo a užíváno.

Po provedení série participativních aktivit od března do listopadu 2023 se jako většinou žádaný a přijatelný jeví požadavek vybudovat zde nový veřejný park. Zároveň se projevuje obava z intenzivní zástavby pro bydlení, rozsáhlých sportovišť, velkoplošných obchodů a služeb. V současné době není známa významná stavba, která by zde měla být umístěna, nicméně měla by pro ni být zachována prostorová rezerva. V průběhu participačního procesu se potvrdilo, že je nezbytné, aby plán pro území výrazně přesahoval plochu V17 tak, aby došlo k odpovídajícímu začlenění do struktury Poruby, aby plocha nebyla znehodnocena zásahy v těsné blízkosti a aby mohla být naplněna očekávání veřejnosti o využití této plochy. Dále je požadováno respektovat kompoziční urbanistickou osu Hlavní třídy a území na ni plynuleji napojit. Navržené řešení musí být realizovatelné v postupných etapách.

Základní teze pro zadání návrhu řešení území byly formulovány takto:

- Hlavním prvkem plochy má být park. Může být doplněný o zázemí a vybavení.
- V současnosti se neobjevuje potřeba významných staveb, které by v území mohly být umístěny.
- Menší část plochy bude vymezena jako rezerva tak, aby ji v budoucnosti bylo možné využít pro významný veřejný účel bez narušení hlavní plochy parku.
- Nenavrhovat intenzivní zástavbu, množství zpevněných ploch, významné kapacity pro bydlení, velkoplošné obchody, služby a rozsáhlá sportoviště.
- Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na všechny generace.
- Volnočasový charakter, bez specializovaných sportovišť.
- Možnost společenského využití a konání akcí.
- Navazovat na současný charakter otevřeného prostranství – louka.
- Umožnit pokračování kompoziční urbanistické osy Hlavní třídy.
- Území řešit v souvislostech celé širší lokality.
- Zohlednit stavební záměry připravované v okolí.
- Plynulejší a přímější vazba na Hlavní třídu pro pěší a cyklisty.
- Pokračování pěší vazby směrem k ulici Polské a její kultivace.
- Řešení přispěje ke zklidnění automobilové dopravy a bude vhodným způsobem řešit parkování.

- Propojení ulic Polská, Francouzská a Nad Porubkou a plynulé odvedení dopravy směrem na ul. Rudnou.
- Návrh bude umožňovat řešení po etapách.
- Drobné a dočasné úpravy v území jsou možné.



# ÚVOD

Projekt participace pro řešení území v Ostravě-Porubě v lokalitě křížení ulic Hlavní třída a Francouzská zjišťoval požadavky na funkční využití území, které budou součástí podkladů pro zpracování zadání územní studie pro tuto lokalitu. Územní plán města Ostravy předepisuje pro umístování staveb v území v městské části Poruba, lokalita Hlavní třída – Francouzská, zpracování územní studie (dle ÚPO zastavitelná plocha V17, plocha k prověření územní studií US63, způsob využití: plochy smíšené – bydlení a občanské vybavení).

Území se nachází na hlavní porubské urbanistické ose a má pozici jednoho ze základních veřejných prostranství Poruby. Dlouhodobý plán pro celé území, který vychází ze společenské dohody o jeho budoucí podobě, má za cíl předcházet nekoncepčním a konfliktním zásahům.

V současnosti je území loukou, která se nachází ve významné pozici na urbanistické ose porubské Hlavní třídy. Od založení Poruby v 50. letech dvacátého století byla tato osa plánována jako dominantní městská třída, jejíž začátek byl situován ke svinovskému nádraží a ústít měla výškovou budovou v plánovaném univerzitním kampusu. Část Hlavní třídy mezi ulicemi 17. listopadu a Porubskou po kruhový objezd byla vybudována se stylu socialistického realismu, po roce 1958 navrhovaná část od ulice Porubské směrem k Francouzské dodržuje urbanistickou koncepci, ale tvarosloví architektury se vrátilo k moderním formám s využitím typizace, prefabrikace a panelové technologie stavby. Budovy jsou určeny k bydlení, v parteru nebo v samostatných objektech je občanská vybavenost.

Řešené území se nachází v pokračování této osy a zároveň je součástí území, které bylo urbanisticky určeno jako sektorové centrum Poruby (pás území v současnosti mezi ulicemi Opavská, Francouzská, Bulharská a Polská). Na toto centrum proběhla urbanistická soutěž v roce 1965 a následně bylo zpracováno několik urbanistických studií v devadesátých letech včetně soutěže na objekt radnice pro Porubu. Od roku 1990 bylo do té doby prázdné nezastavěné území fragmentárně zastavováno jednotlivými objekty a nepodařilo se vytvořit hodnotné veřejné prostranství, které by obyvatelé Poruby skutečně vnímali jako centrum.

Od územní studie na plochu V17 včetně širšího řešeného území se očekává, že vznikne nové hodnotné veřejné prostranství s ambicí zkorigovat aspoň do jisté míry i nedostatky okolí a propojit tuto část městského obvodu do logického, estetického a funkčního celku. Po provedení série participativních aktivit od března do listopadu 2023 se jako většinově žádaný a přijatelný jeví požadavek vybudovat zde veřejný park, který by obyvatelům sloužil jako místo pro odpočinek i různé spontánní i organizované aktivity. Zastavění určité menší části území je možné, ale zejména ze strany obyvatel Poruby existuje obava a nechuť k zastavění území budovami. Ze strany oslovených zástupců města (politici i správa) nebyl formulován většinově přijímaný požadavek na umístění staveb s konkrétní funkcí.

## CÍL PARTICIPACE

Předmětem zadání od MAPPA Ostrava bylo najít pro území v křížení ulic Hlavní třída a Francouzská v Ostravě-Porubě obsahovou náplň/program, který bude následně součástí zadání pro zpracování územní studie pro tuto lokalitu. Program pro území má být stanoven tak, aby představoval průsečík zájmů, požadavků a potřeb různých skupin obyvatel a představoval dlouhodobou dohodu o tom, jak má být území v budoucnosti navrženo a užíváno. Využití postupů participativního plánování směřuje k posílení demokratických principů, jako je transparentnost, informovanost a odpovědnost při plánování města, a zároveň je důležitým prostředkem komunitního rozvoje.

Obsah pojmu participace, participativní plánování, vychází z definice participace, jak ji formuluje architekt Petr Klápště: „*Participace v plánování znamená aktivní účast uživatelů území v procesu vzniku plánu nebo projektu. Může pomoci optimalizovat plán s ohledem na potřeby obyvatel, najít pro veřejný sektor nové zdroje, zlepšit komunikaci ve společenství obyvatel a posílit povědomí obyvatel o plánování. ... Termíny participace, participativní plánování v kontextu projektování a plánování veřejných prostorů a budov, měst, vesnic a regionů označují přímé, strukturované a transparentní zapojení uživatelů území do procesu vzniku plánu nebo projektu*“.<sup>1</sup>

## KONCEPT PARTICIPACE

Projekt participace stojí v plánovacím procesu ve fázi předprojektové přípravy. Postup vycházel z využití analytických a participativních metod získávání informací o území. Využití obou metod probíhalo souběžně. Všechny aktivity probíhaly od března do listopadu 2023 a byly rozděleny na jarní a podzimní část.

Analytická část byla založena na využití zdrojů a pramenů spojených s informativními a edukativními technikami participace. Souběžně v participativní části byly v sociální interakci s různými skupinami účastníků využity explorativní a kolaborativní techniky participace. Soubor informací získaných v analytické a participativní části byl využíván reflexivně, tj. získané informace byly cyklicky ověřovány, korigovány a vyhodnocovány. Ze všech informací a jejich vícenásobného ověřování byl sestaven soubor témat a požadavků, na kterém panuje shoda většiny zapojených účastníků. Tento soubor byl formulován do podoby tezí, které jsou základem pro obsahovou náplň zadání pro územní studii.

### 1. ANALYTICKÁ ČÁST

Analytická část zahrnuje všechny informace, které v současnosti o území existují a bylo možné je dohledat, případně jsou součástí základního popisu lokality. Analytická část vychází z využití zdrojů a pramenů a byla propojena s informativními a edukativními technikami participace (komentované procházky, přednášky v terénu).

- Historické podklady, původní záměry v území od založení Nové Ostravy
- Soubor řešení, která pro území doposud vznikla
- Současné záměry v území a jeho souvisejícím okolí
- Podrobný popis současného využití území sběrnou metodou (dotazníky, procházky, pozorování na místě)

### 2. PARTICIPATIVNÍ ČÁST

Metodika participativních aktivit byla založena na práci s jednotlivými oslovenými skupinami účastníků dle specifikovaných zájmů a očekávání. Byly využity explorativní a kolaborativní techniky participace s důrazem na cyklické ověřování výsledků.

Účastníky jednotlivých aktivit lze rozdělit na základní skupiny:

- Široká veřejnost
- Zástupci politické reprezentace
- Zástupci správy města/městského obvodu

Vzhledem k charakteru území, které je vnímáno jako místo s potenciálem být významným centrálním veřejným prostranstvím z hlediska celého městského obvodu Poruba, se metodika participace zvýšenou měrou zaměřila na provázání zájmů a představ jednotlivých účastníků. Zahrnutí byli účastníci,

---

<sup>1</sup> KLÁPŠTĚ, Petr. Participace jako nástroj udržitelného plánování a odstraňování disparit v území. In: MAIER, Karel a kol. Udržitelný rozvoj území. Praha: Grada, 2012, s. 224-249

kteří o území rozhodují na politické úrovni a zabývají se z různých aspektů jeho správou. Zástupci z řad politické reprezentace a správy města byli oslovováni přímo. Další skupinou byli zástupci široké veřejnosti, kteří jsou uživateli území současnými i budoucími. Veřejnost byla oslovena prostřednictvím webových stránek obvodu Poruba a MAPPa a v tištěném měsíčníku obvodu Poruba PRIO. Součástí akcí pro veřejnost byla možnost sdělit mailovou adresu, na kterou byly dále posílány pozvánky k dalším aktivitám.

V participativním procesu je žádoucí pokračovat i v průběhu následujících fází zpracování návrhu řešení území (po soutěži nebo zadání projektu územní studie).



# ANALYTICKÁ ČÁST

## 1. INFORMACE O ÚZEMÍ

### A. ÚZEMNÍ PLÁN

Základní část řešeného území je dle Územního plánu Ostravy<sup>2</sup> zastavitelná plocha V17, plocha k prověření územní studií ÚS 63 (4,74 ha), způsob využití dle ÚP: plochy smíšené – bydlení a občanské vybavení.

Číslo plochy	Katastr. území	Rozloha (ha)	Využití území	Navržený způsob využití	Kód prostorové regulace, index využití
V17	Poruba	4,74	Louka	Plochy smíšené – bydlení a občanské vybavení	27, d, h územní studie – ÚS 63

Podmínky využití plochy:<sup>3</sup>

#### 6.2.1 Plochy smíšené – bydlení a občanské vybavení

**Slouží: bydlení a občanskému vybavení integrovanému převážně v domech městského charakteru. Plochy tohoto funkčního využití jsou charakteristické intenzivní vícepodlažní zástavbou o výškové hladině vyšší než 3 nadzemní podlaží. Veškeré nové stavby musí svým objemovým a výrazovým řešením odpovídat charakteru zástavby převládající funkce a musí ji vhodně doplňovat, nikoliv ji narušovat nebo negativně ovlivňovat svým provozem.**

Hlavní využití:

- bytové domy, budovy, zařízení a plochy sloužící k zajištění potřeb obyvatel širšího území (např. obchody, služby, administrativa, úřady, soudy, kulturní, vzdělávací, sportovní, společenská a církevní zařízení, stravování, vědeckotechnologická zařízení, zdravotní a sociální zařízení – ordinace, domovy důchodců, charitativní zařízení) samostatné nebo integrované do domů s bydlením.

Přípustné využití:

- provozní zázemí staveb a zařízení uvedených v hlavním využití (např. pomocné provozy, sklady, prostory technického vybavení předmětných budov, dílny údržby),
- dopravní infrastruktura – silniční, tramvajové, cyklistické a pěší komunikace, parkoviště a hromadné podzemní a nadzemní garáže pro osobní automobily, servis pro osobní automobily a motocykly, manipulační plochy, zastávky MHD, alternativní druhy dopravy – lanovky, visuté dráhy apod.,
- technická infrastruktura – inženýrské sítě, trafostanice, rozvodny, čistírny odpadních vod pro předmětné budovy, telekomunikační zařízení, alternativní zdroje energie k zajištění provozu předmětných objektů (např. fotovoltaické články, degazační stanice s kogenerační jednotkou) splňující omezující prostorové a architektonické podmínky této funkční plochy, plocha pro odpadní kontejnery, podzemní kontejnery na komunální odpad,

<sup>2</sup>Zdroj: <https://mapy.ostrava.cz/mapove-sluzby/uzemni-plan-ostravy/>

<sup>3</sup> Územní plán Ostravy – úplné znění po změně č. 3, s. 95

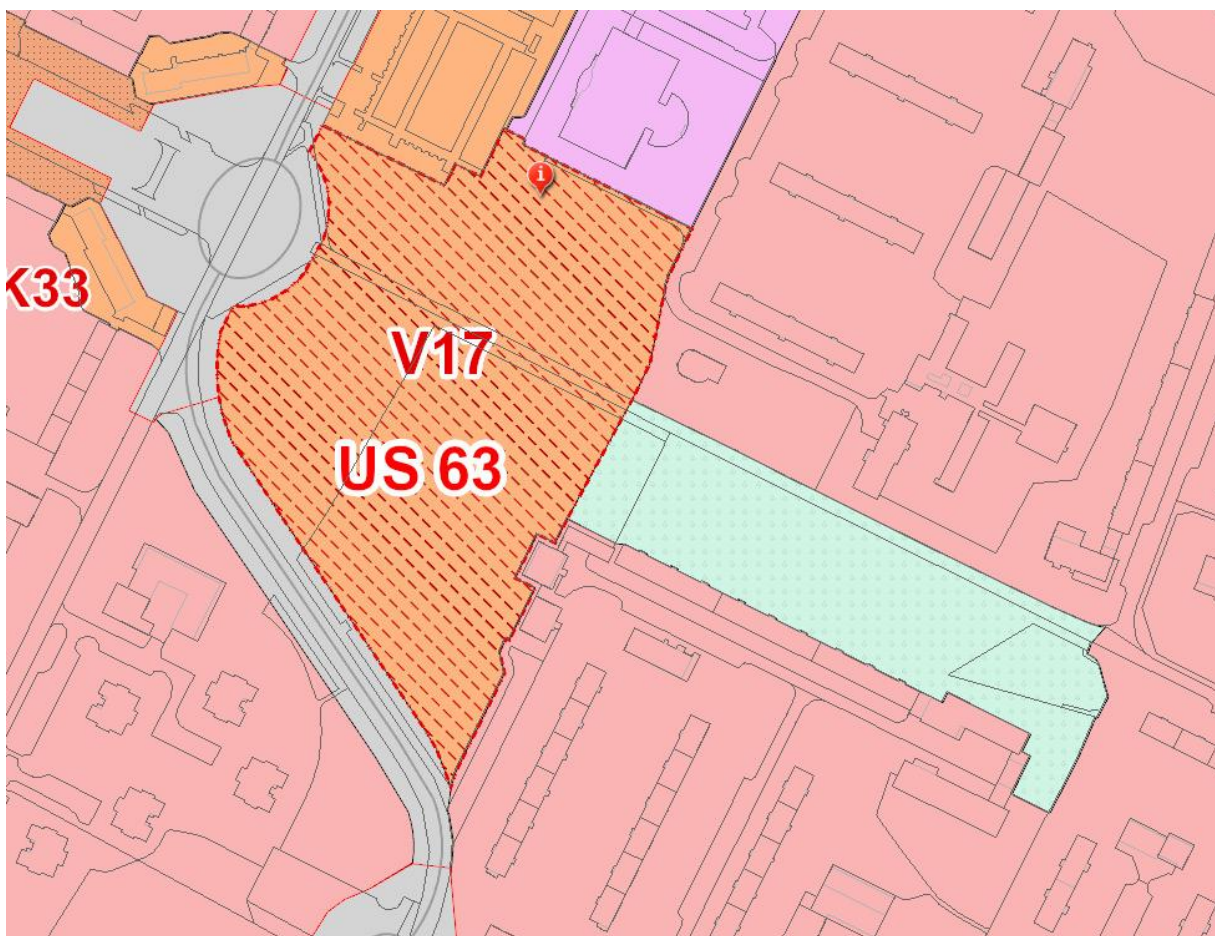
- veřejné prostory a plochy zeleně,
- sakrální stavby a stavby určené k náboženským účelům.

Podmíněně přípustné využití:

- rodinné domy,
- hotely, koleje, internáty
- výroba, obchod a služby, které svým charakterem a kapacitou (hluk, emise, zápach, dopravní zátěž území apod.) nesnižují kvalitu prostředí v této ploše,
- stavby a zařízení pro reklamu, informaci a propagaci.

Nepřípustné využití:

- činnosti, stavby a zařízení nesouvisející se stanoveným hlavním, přípustným a podmíněně přípustným využitím.



Obr. 01: Výřez územního plánu města Ostravy, zdroj: <https://mapy.ostrava.cz/mapove-sluzby/uzemni-plan-ostravy/>

## B. EXISTUJÍCÍ ÚZEMNÍ STUDIE NA DÍLČÍ ČÁST ÚZEMÍ

Na část území byla zpracována a 11. 1. 2016 zaregistrována územní studie ÚS 63/1. O zpracování územní studie požádalo Okresní státní zastupitelství v Ostravě, důvodem byl záměr výstavby nového administrativního objektu v zastavitelné ploše V17 v návaznosti na již postavenou budovu Okresního soudu. Zpracovatelem územní studie byl Útvar hlavního architekta a stavebního řádu. Studie

je dostupná na webu [ostrava.cz](https://www.ostrava.cz) v rámci seznamu registrovaných územních studií na území města Ostravy.<sup>4</sup>

Územní studie vymezuje plochu pro využití v severovýchodní části řešeného území pro administrativní objekt. Pro hlavní stavbu je vyčleněna plocha o velikosti 25 x 94 m. Stanoveny jsou základní požadavky prostorového uspořádání vycházející z Územního plánu.



Obr. 02: Výřez urbanistického řešení územní studie ÚS 63/1, zdroj: Seznam registrovaných územních studií na území města Ostravy dostupný na webu <https://www.ostrava.cz/>

## C. DOPRAVNÍ STUDIE – PODKLADY

V rámci platného územního plánu je stanovena územní rezerva pro propojení ulic Polská a Francouzská s ulicí Nad Porubkou. Z důvodu prověření aktuálnosti a relevantnosti tohoto řešení bylo zadáno zpracování dopravní studie, která toto posoudí a případně přinese alternativní možnosti řešení. Účastníky participačního procesu se studií seznámil její zpracovatel, Ing. Bedřich Nečas.

Studie pracuje se třemi variantami. Původně zamýšlené řešení dle územního plánu (varianta 1) je z dnešního pohledu vyhodnoceno jako investičně nákladné a poměrně bariérové ve vztahu k prostupnosti městského prostoru.

<sup>4</sup> Studie je k dispozici zde: [https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-uzemniho-planovani-a-stavebniho-radu/oddeleni-uzemni-koncepcie/seznam-registrovanych-uzemnich-studii-na-uzemi-mesta-ostravy/seznam-registrovanych-uzemnich-studii-na-uzemi-mesta-ostravy/S\\_63\\_I\\_05\\_2015.pdf](https://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-uzemniho-planovani-a-stavebniho-radu/oddeleni-uzemni-koncepcie/seznam-registrovanych-uzemnich-studii-na-uzemi-mesta-ostravy/seznam-registrovanych-uzemnich-studii-na-uzemi-mesta-ostravy/S_63_I_05_2015.pdf)

K dalšímu rozpracování jsou doporučeny varianty 2 a 3.

Varianta 2 - řešení bez přímého propojení ulic Polská a Nad Porubkou je možné, ale s limitovaným přínosem z hlediska odlehčení dopravy v ulici Francouzská a souvisejících křížení.

Varianta 3 – řešení navrhuje tzv. novou ulici Polskou, je nutno prověřit formu silnice/ulice a dopad na zástavbu dnes volných ploch ve svahu nad ulicí Nad Porubkou.

Studie nebyla dále finalizována s odkazem na probíhající úvahy o proměně plochy u ulice Francouzská. Schémata a podrobné hodnocení variant jsou součástí přílohy.

## 2. STUDIE PRO ÚPRAVU HLAVNÍ TŘÍDY

Řešené území V17 navazuje na Hlavní třídu jako na urbanistickou osu a ústřední porubské veřejné prostranství. Hlavní třída představuje významný urbanistický prostor, který s řešeným územím souvisí bezprostředně i jako součást jeho širších vztahů.

Na úpravu prostoru Hlavní třídy vznikly v posledních letech dvě studie: Sendler 2018, Cigánková 2021

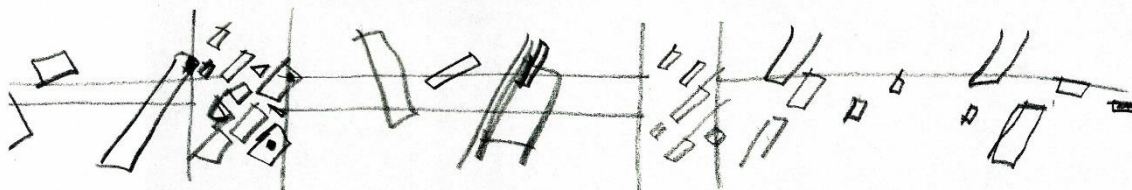
### A. STUDIE URBANISTICKÉHO PROSTORU HLAVNÍ TŘÍDY V OSTRAVĚ-PORUBĚ

zhotovitel Ateliér zahradní a krajinářské architektury Zdeněk Sendler, 2018

Hodnocení zeleně: Současný charakter prostoru určuje alej vzrostlých lip, trvalkové výsadby jsou neadekvátní tomuto prostoru a živé ploty vytvářejí prostory působící stísněným dojmem.

Hodnocení urbanistického řešení: Velkorysost, měřítko a poměry v kompozici jsou nastaveny dle klasických principů a lze na ně navazovat. Tématem návrhu je městský „obytný“ bulvár, který je potřeba zabydlet a provázat s navazujícími funkcemi. Příjemné prostory pro pobyt umožní individuální využívání k denní rekreaci i konání příležitostných velkých akcí.

Jako zdroj inspirace autoři zvolili výtvarný směr suprematismus (Malevič, Čašník), jehož geometrická abstraktnost a barevnost vnáší do území hravost a velkorysé měřítko.



## KONCEPCE

- TÉMA BULVÁR
- HISTORIE
- URBANISMUS
- PROVOZ
- FUNKCE
- PRINCIPY UDRŽITELNOSTI
- PLASTICITA PROSTORU / REAKCE NA POŽADAVKY

Obr. 03: Studie Urbanistického prostoru Hlavní třídy v Ostravě-Porubě, autor Ing. Zdeněk Sendler a kolektiv, 2018



Hlavní provozní změnou v území je přesunutí cyklostezky ze středového pruhu do stran, což umožní uživatelský komfort a různorodé aktivity na středovém prostranství. Je navrženo zklidnění automobilové dopravy se zvýrazněnými místy pro přecházení, pravý pruh je vymezen pro cyklisty, veřejnou dopravu a zásobování. Parkování je zachováno v současných místech. Návrh uvažuje i s v té době plánovaným podzemním parkováním v prostoru Alšova náměstí (tento záměr ale nebyl realizován). Detailní řešení jednotlivých částí, funkce, mobiliář a zeleň jsou patrné z příložené dokumentace.

Studie přinesla do území výraznou novou inspiraci a kvalitu. Inspirace suprematismem s sebou nese mnohvrstevnou ideu, jak se vyrovnat se současným vstupem do prostředí založeného na principech socialistického realismu. Návrh ukazuje možnou cestu, jak přidat do stávajícího prostředí úroveň soudobé práce s prostorem, jeho funkcemi i architektonickým detailem. Studie nabídla velmi atraktivní, realizovatelný a využitelný koncept, který ale neměl žádné další pokračování.

## B. NÁVRHOVÁ STUDIE REVITALIZACE ZELENĚ HLAVNÍ TŘÍDY V OSTRAVĚ-PORUBĚ

zhotovitel Ing. Magda Cigánková Fialová, Ing. Petra Lindovská, 2021

Ve studii je řešen pouze zelený středový pás. Při vyhodnocení povrchů a mobiliáře je jejich stav označen jako dobrý, výraz a rozmístění šablonovité. Cílem projektu je povýšit zeleň na estetický prvek pro chodce i automobilisty. Záměrem je navrhovanou zeleň sjednotit po celé délce bulváru a vizuálně propojit od domů i ze středu pěšího prostoru. Trvalkové záhony tvarované diagonálně podél celého středového pruhu jsou hlavním výtvarným prvkem návrhu. Další detaily jsou patrné z příložené dokumentace.



Obr. 04: Návrhová studie revitalizace Hlavní třídy v Ostravě-Porubě, autor Ing. Magda Cigánková Fialová, 2021

### 3. HISTORICKÉ PODKLADY – SOUHRN PŘEDCHOZÍCH NÁVRHŮ ŘEŠENÍ ÚZEMÍ

#### A. 1951-1952

#### NÁVRHY NOVÉHO MĚSTA

„Usnesení Městského výboru Komunistické strany Československa v Ostravě ze dne 6. srpna 1951: Potřeba pracovníků pro mohutný rozvoj ostravského průmyslu a hříchy kapitalistické minulosti na zdraví a životech pracujícího lidu Ostravy vynucují si výstavbu města. Na žádost předsednictev krajského i městského výboru KSČ v Ostravě zabývalo se výstavbou města Ostravy předsednictvo Ústředního výboru KSČ a schválilo návrh, aby za 12 let – do roku 1963 byla vybudována nová Ostrava. Vedle toho budou vybudována nová města v prostoru Šenova, Šumbarku, Bludovic, mohutně vzrostou města Karviná a Místek.“<sup>5</sup>

Návrhy nového města byly představeny v časopise *Architektura ČSR* hlavním projektantem Vladimírem Medunou v článku *Nová Ostrava*, který doprovázely obrázky územního plánu a perspektivní kresby plánovaného nového města.<sup>6</sup>



*Obr. 05: Miroslav Čtvrtníček, Čeněk Vorel, Jiří Klen, vedoucí projektant Vladimír Meduna, Stavoprojekt Ostrava, Perspektiva Nové Ostravy, 1952*

<sup>5</sup> Postavíme města socialismu, Kapitoly k diskusi o tom, co bude v nových socialistických městech na Ostravsku. Ostrava, 1951. s. 14

<sup>6</sup> MEDUNA, Vladimír. Nová Ostrava. *Architektura ČSR X*, 1951, s. 259-264

## B. 1961

### PODROBNÝ ÚZEMNÍ PLÁN

Roku 1961 zpracovali architekti Vlastimil Bichler a Čeněk Vorel podrobný územní plán na území sektorového centra mezi III. a V. obvodem Ostravy-Poruby. Doba výstavby byla plánována na rozmezí let 1963–1966.<sup>7</sup>



Obr. 06: V. Bichler, Č. Vorel; rok projektu 1961 - syntéza V. obvodu Poruby

## C. 1965

### SOUTĚŽ NA CENTRUM PORUBY

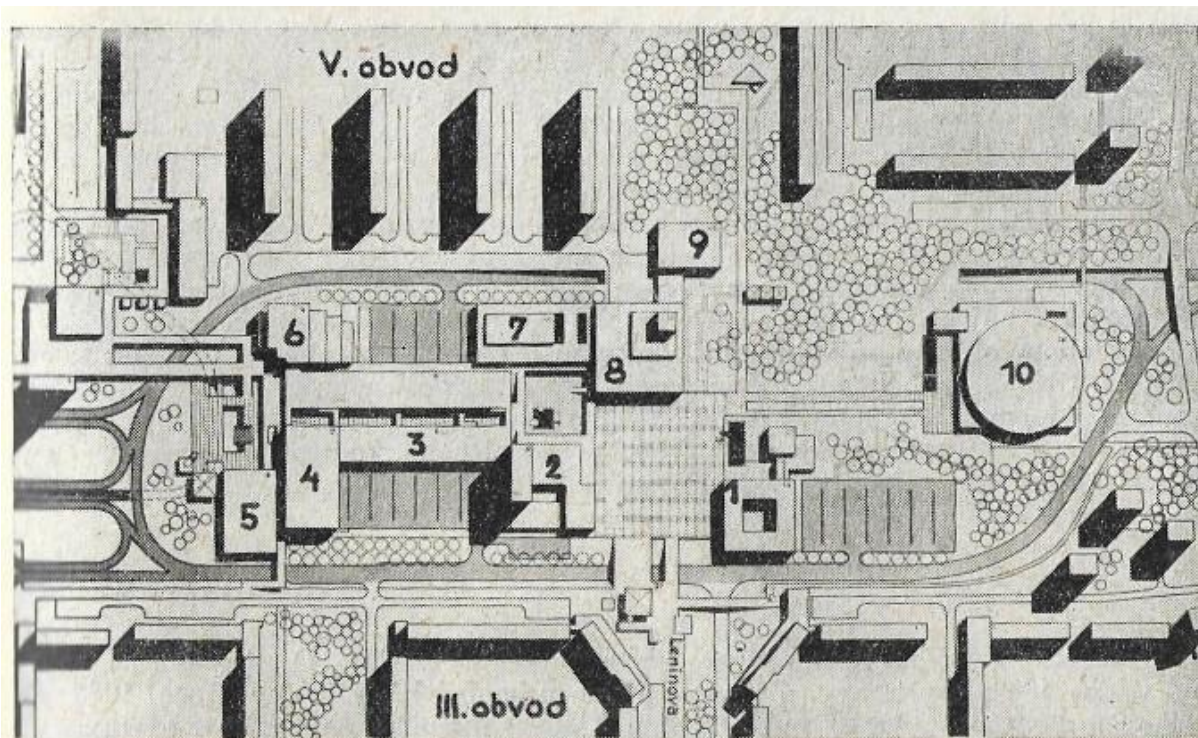
Dvoufázová veřejná soutěž na ideové řešení centra Poruby byla vypsána radou města roku 1965. Její první anonymní fáze skončila 31. května 1965 a vyšlo z ní 26 návrhů. Žádný z návrhů nezískal první cenu.

Do další fáze postoupily 3 návrhy: Vlastimil Bichler a Evžen Kuba (KPÚ Ostrava), Tibor Alexy, Ján Kavan a Filip Trnkus (Katedra urbanismu SF SVŠT v Bratislavě) a Míťa Hejduk, Milan Míšek a Jaromír Vejtl (KPÚ Ústí nad Labem).<sup>8</sup>

<sup>7</sup> BICHLER, Vlastimil. Nová obytná čtvrť a městské centrum v Porubě. *Architektura ČSSR XXI.*, 1962, č. 10, s. 653.

<sup>8</sup> HORÁK, Stanislav. K soutěži na centrum Poruby v Ostravě. *Architektura ČSSR XXV.*, 1966, č. 2, s. 83.

Vítězi v 2. fázi soutěže na porubské centrum se stali Ing. arch. Tibor Alexy, Ing. arch. Ján Kavan a Ing. arch. Filip Trnkus. Dopravní obslužnost je řešena částečně podzemní komunikací, středová platforma je určena pro pěší. Propojení s Hlavní třídou je přímé v úrovni terénu přes sníženou komunikaci.



Obr. 4. Dopravní schéma sektorového centra Ostrava-západ. Ze snímku je patrný dopravní systém velkého jednosměrného okruhu kolem vlastního centra, napojeného mimoúrovňově na Gottwaldovu třídu (na levém okraji). Vztah k V. obvodu je řešen ponořením komunikace do tunelu, k III. obvodu ponořením komunikace s přechody pro chodce. Zvláště výrazné jsou plochy parkovišť. Kolejová městská doprava je přiblížena centru podzemní smyčkou u Gottwaldovy třídy (čárkovaná trasa)

1 – ObNV a knihovna; 2 – hotel; 3 – nákupní centrum; 4 – obchodní dům; 5 – dům služeb; 6 – kino; 7 – osvětový dům; 8 – kulturní dům; 9 – zdravotní středisko; 10 – víceúčelová hala

Obr. 07: Dopravní schéma sektorového centra Ostrava-západ

D. 1968

## ZÁMĚR VÝSTAVBY NOVÉHO KOSTELA

V roce 1968 bylo zamýšlel Výbor pro výstavbu nového kostela umístit právě na území mezi III. a V. porubským obvodem kostel. Bylo však podmínkou, aby se jednalo o stavbu monumentální a reprezentativní. Je zde patrný příklon k majestátnosti a monumentálnosti podobně, jak tomu bylo v původních návrzích Nové Ostravy z 50. let. „Taková stavba by podle odborníků přišla až na 70 milionů Kčs, ovšem bez jakéhokoli příspěvku státu. Výbor zřídil bankovní konta a pořádal sbírky po celé ČSSR,

dokonce i v NSR, a nakonec dojednal příslib pozemku mezi V., VII. a VIII. obvodem na katastru Pustkovce, kde měl nákladem 20 milionů Kčs vyrůst kostel pro 1000 lidí.<sup>9</sup>

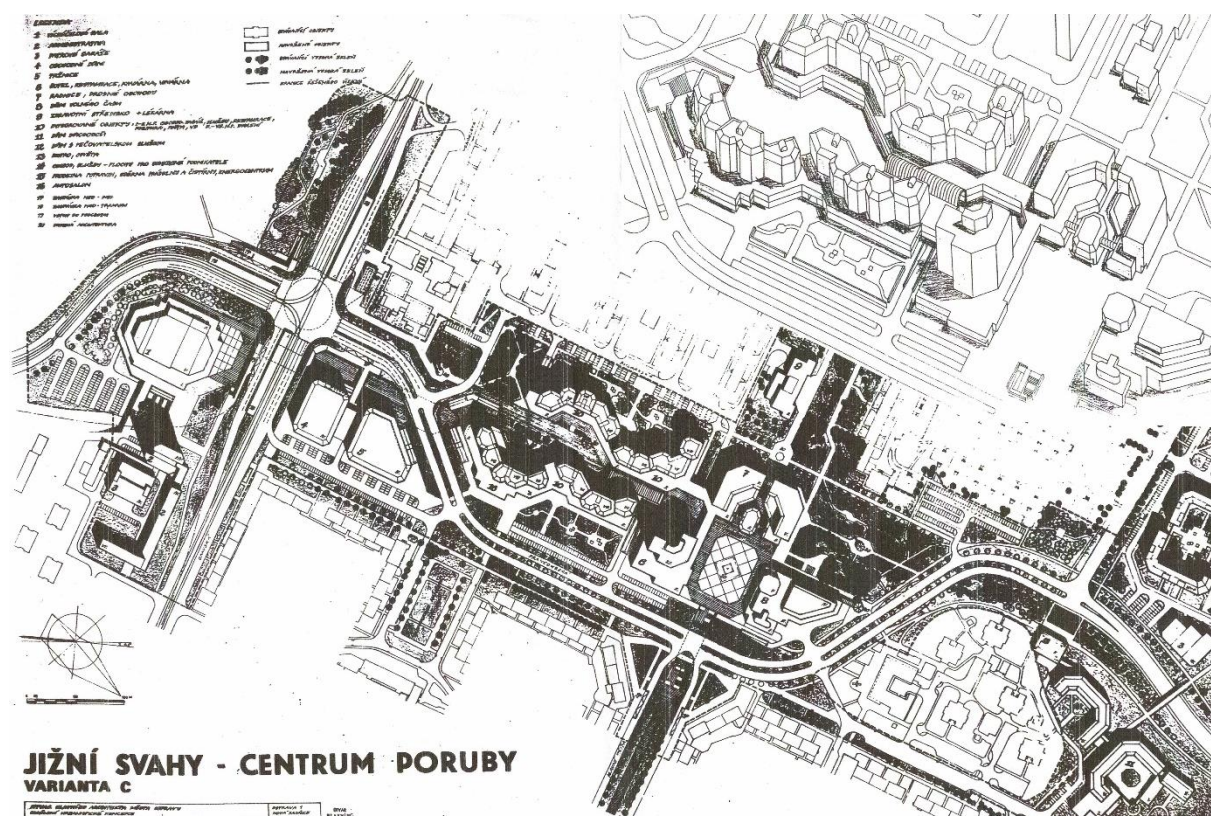
## E. OBDOBÍ DO ROKU 1989

Území bylo mezi lety 1965-1989 prázdné, rezervované pro sektorové centrum. Žádné občanské budovy vystavěny nebyly, protože v socialistickém hospodářství nebyly na velkoryse pojatou výstavbu centra prostředky. Postaveny byly skupiny věžových bytových domů v severovýchodním a jihozápadním okraji území. Prostor mezery mezi III. A V. Porubským obvodem byl dlouhodobě velkou „loukou“ s pěším průchodem v ose Hlavní třídy. Louka byla příležitostně využívána např. pro stanoviště cirkusů.

## F. 1990

### URBANISTICKÁ STUDIE JIŽNÍ SVAHY – CENTRUM PORUBY

Studie řešení centra Poruby – autoři architekti Vlastimil Bichler a Petr Májek, Útvar hlavního architekta města Ostravy, oddělení urbanistické koncepce; návrh vychází z původního řešení území, upravuje dopravní systém a doplňuje bytové domy; v návaznosti na Hlavní třídu je symetricky orientované veřejné prostranství – náměstí s radnicí v čele a s budovou hotelu a střediskem volného času po stranách. Průchod na Hlavní třídu je řešen podchodem.



Obr. 08: Centrum Poruby 1990\_Májek, Bichler

<sup>9</sup>LEXA, Jiří. *Odkazy porubských kronik*. Ostrava-Mariánské Hory: MONTANEX, 2007, s. 208.

G. 1994

## SOUTĚŽ NA RADNICI DO PORUBY

Požadovaná funkční náplň objektu:

Úřad městského obvodu (cca 10 000 m<sup>2</sup> užitné plochy)

Správa domovního fondu (cca 1 150 m<sup>2</sup> užitné plochy)

Česká spořitelna (cca 1 350 m<sup>2</sup> užitné plochy)

Městská policie (cca 500 m<sup>2</sup> užitné plochy)

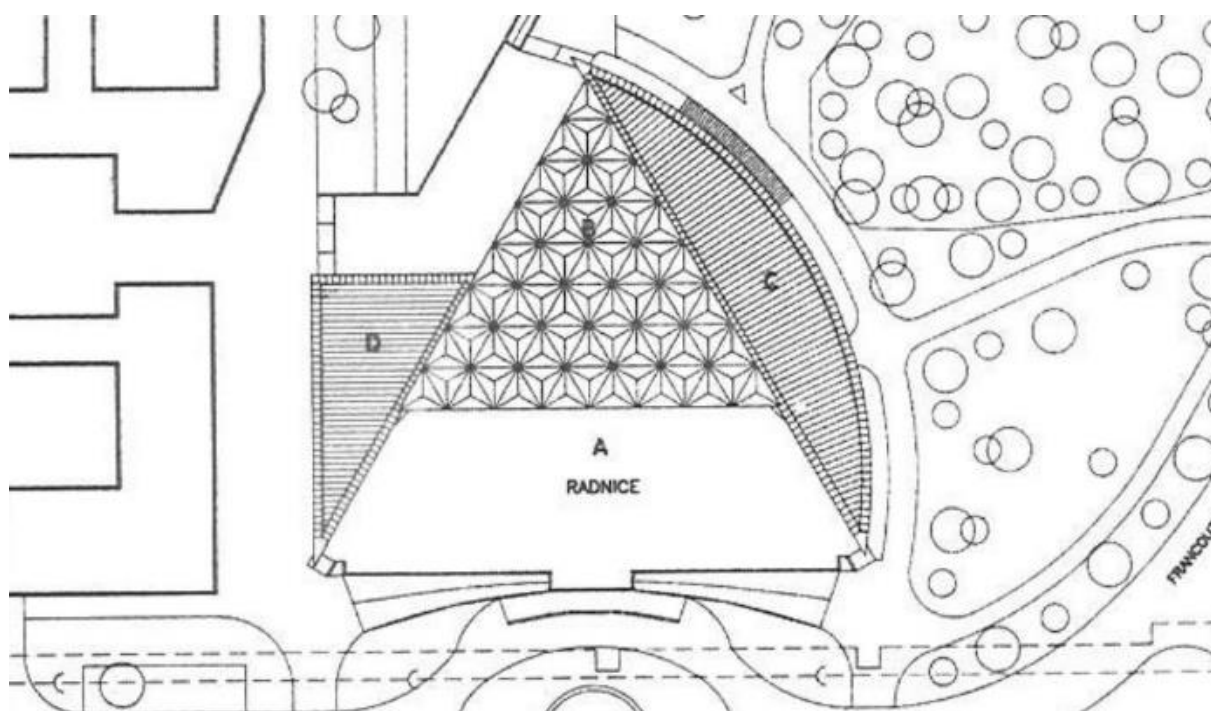
Pracovní úřad (cca 900 m<sup>2</sup> užitné plochy)

Celkem budova radnice cca 14 000 m<sup>2</sup> užitné plochy)

Mimo vlastní budovu, ale v přímé vazbě na ni se požadovalo řešit v prostoru radničního náměstí umístění budovy Krajského obchodního soudu Ostrava o užitkové ploše cca 6 000 m<sup>2</sup>.

V soutěži bylo posouzeno 17 soutěžních návrhů. První cena nebyla udělena.

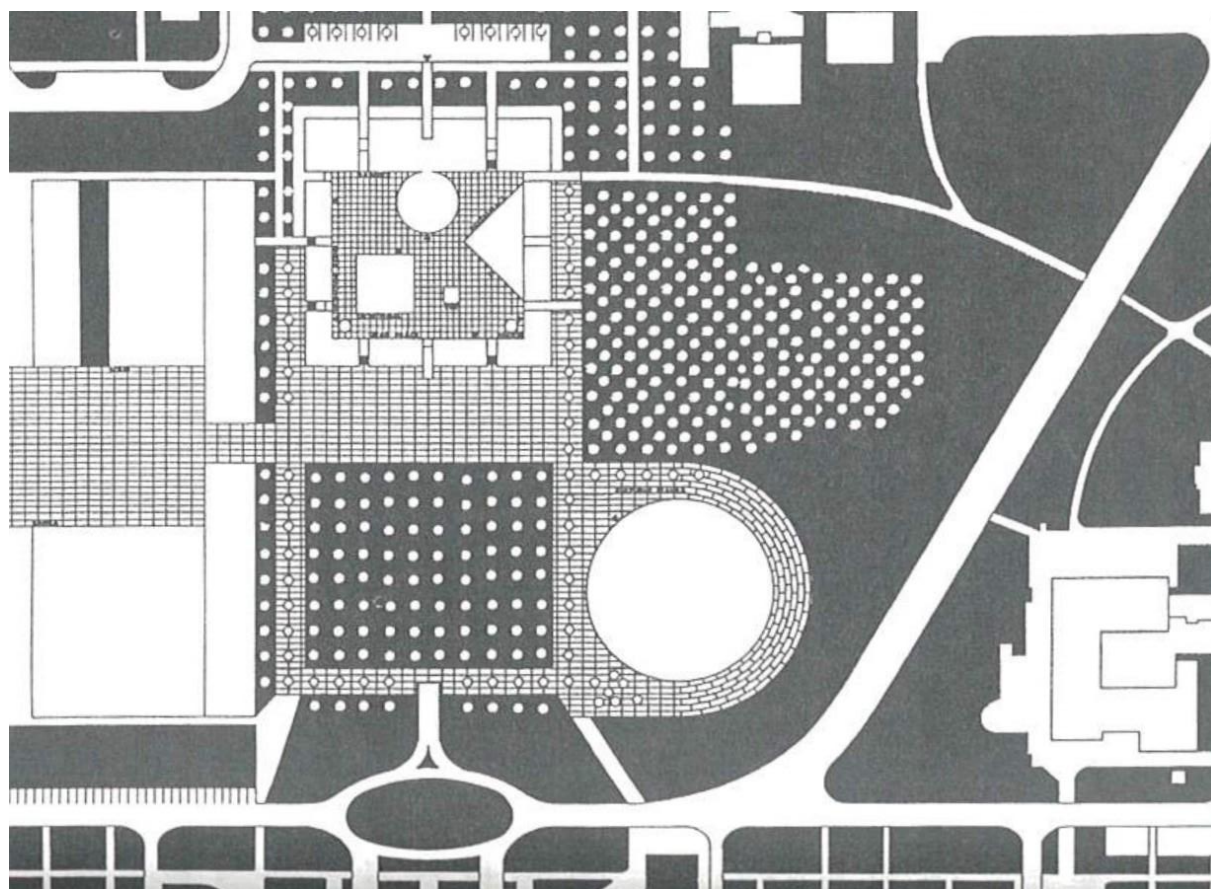
Byla udělena 2. zvýšená cena – Jaromír Fišer, Jiří Dybalík (Q-PARS V. O. S., OSTRAVA) a dále 2. cena – Alena Šrámková, Tomáš Koumar, Rostislav Klíma, Hana Kačírková.



*Obr. 09: 2. zvýšená cena, Jaromír Fišer a Jiří Dybalík – situace, 1994*

Porota k hodnocení návrhu s nejvyšším ohodnocením konstatovala, že velkorysost kompozice zvýrazňuje výjimečnost náplně a dominantnost navržených objektů, a tím i funkční náplně. Negací z toho plynoucí je zvýrazněný princip nadřazenosti. Tím je založen i rozpor se základní funkcí radnice

jako civilní služby občanům. Porota přesto akceptovala návrh jako výjimečně podnětný výsledek soutěže.<sup>10</sup>



*Obr. 10: 2. cena, Alena Šrámková, Tomáš Koumar, Rostislav Klíma, Hana Kačirková – situace, 1994*

Soutěžní návrhy radnice byly situovány do volného prostoru na ose Hlavní třídy, pravděpodobně na základě požadavků zadání soutěže. Přístup z Hlavní třídy k navrhovaným budovám není z dostupných materiálů patrný, ale je zde zachycena křižovatka Hlavní třídy a Francouzské ve formě kruhového objezdu. Soutěž se připomíná zejména díky účasti architektky Aleny Šrámkové. Žádné další kroky k realizaci radnice (budovy Úřadu městského obvodu Poruba) v tomto místě nebyly učiněny.

## H. 1997

### URBANISTICKÁ STUDIE

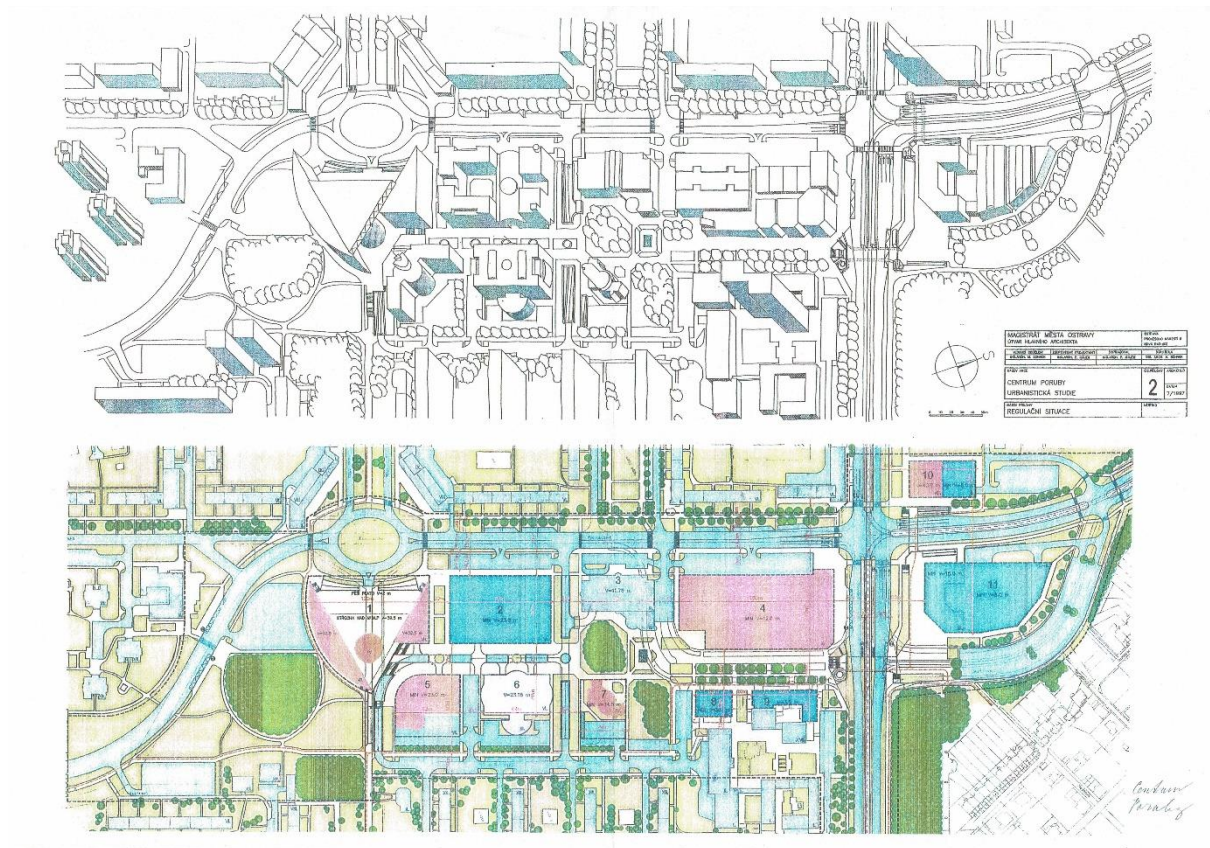
V roce 1997 vznikla na Útvaru hlavního architekta urbanistická studie (autor Ing. arch. Petr Májek), která počítala s řešením radnice podle vítězného návrhu z roku 1994. V návrhu je opět řešení křižovatky Hlavní třída – Francouzská zakresleno ve formě velkého kruhového objezdu.

V době vzniku studie stál již v území polyfunkční komerční objekt s restaurací McDonald a probíhala stavba budovy Okresního soudu. Objekty byly orientovány tak, aby jejich hlavní fasády vedly do středu řešeného území, kde mělo být dodrženo pěší propojení tak, jak to určoval projekt z roku 1965. Protože se předpokládalo dlouhodobé postupné zastavování doposud prázdného území, ve studii byly

<sup>10</sup> Radnice do Poruby. *Architekt.* 1994, roč. 40, č. 16-17, s. 6.

vymezeny plochy zeleně, která byla vysazena tak, aby po dokončení staveb zde byly již vzrostlé stromy. To vysvětluje existenci dvou menších ploch zeleně ve středu plochy za polyfunkční budovou a zejména přítomnost ostrova vzrostlých stromů, který se dnes nachází ve volné ploše V17.

Studie byla podkladem pro umístování staveb, které v prostoru původního sektorového centra mezi lety 1997 a 2008 vyrostly.



Obr. 11: Centrum Poruby 1997, Májek

## I. 2008

### URBANISTICKO-ARCHITEKTONICKÁ STUDIE

Ateliér Simona architekta Romana Kuby zpracoval urbanisticko-architektonickou studii dostavby prostoru mezi III. a V. obvodem pro Úřad městského obvodu Poruba.<sup>11</sup>

Návrhu dominuje výšková budova v ose Hlavní třídy označená jako centrální polyfunkční objekt s obchody, službami, hotelem a administrativou. Hlavní budovu doplňují další stavby, území má nové dopravní řešení, které ruší šikminu ulice Polské. Návrh pracuje s kruhovým objezdem v napojení Hlavní třídy a Francouzské, který pro pěší z hlavní třídy překonává mimoúrovňově lávkou.

<sup>11</sup>Ostrava Poruba. *Ateliér Simona* [online]. [cit. 2023-08-23]. Dostupné z: <https://atelier-simona.cz/projekty/ostrava-poruba/#&gid=1&pid=1>





Obr. 12: Urbanisticko – architektonická studie dostavby prostoru mezi III. A V. obvodem, Ing. arch. Roman Kuba – Atelier Simona Group, perspektiva, 2008



Obr. 13: Urbanisticko – architektonická studie dostavby prostoru mezi III. A V. obvodem, Ing. arch. Roman Kuba – Atelier Simona Group, situace, 2008

J. 2011-2023

## STUDENTSKÉ PRÁCE

Neobsazené území bylo rovněž mezi lety 2011-2023 zadáním mnoha školních studentských prací vedených na školách architektury, hlavně v Ostravě a v Praze, s různorodou funkční náplní.



Obr. 14: Dostavba centra, Ostrav – Poruba, Diplomová práce Ondřeje Stolaříka, FA ČVUT, 2011

## 4. POPIS SOUČASNÉHO VYUŽITÍ ÚZEMÍ

V současnosti je celá plocha V17 zatravněná, středem v ose Hlavní třídy vede chodník napojený na přechody komunikace přes ulici Francouzskou. Souběžně s chodníkem vede cyklotrasa W (Krásné Pole – Poruba-Ves; Poruba – Svinov; nádraží Vítkovice – Vítkovice). Nejstarší úsek trasy, který je v provozu, je veden prostředkem Hlavní třídy od ul. 17. listopadu (Trasa D) až po ul. Francouzskou (křižovatka s trasou T) jako společná stezka pro pěší a cyklisty dělená na část cyklistickou a pěší. Po překřížení ul. Francouzské trasa W pokračuje na V. stavební obvod Poruby (opět jako společná stezka) a po vozovce ul. Ukrajinské a Sabinově vede k napojení Jantarové stezky ve Svinově.

V části území k ulici Polské byly v 90. letech na vymezené ploše vysazeny stromy, které dnes tvoří solitérní ostrůvek vzrostlých stromů stejného věku nazývaný „lesík“. Přes území vedou vyšlapané stezky různými směry.

V hraně plochy V17 (trojúhelník v bezprostřední blízkosti ulice Francouzské a diagonálních pěších cest od Hlavní třídy) byl založen květinový záhon charakteru „květinová louka“.

V území se nachází vymezený (neoplocený) prostor pro volné pobíhání psů ohraničený ulicemi Polskou, Francouzskou, pěší cestou k ul. Ukrajinské a lesíkem za domy na ul. Kubánské. Pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství na území statutárního města Ostravy stanoví obecně závazná vyhláška č. 6/2023. Podrobnosti zde: <https://mapy.ostrava.cz/volne-pobihani-psu/mapa/>

Obyvatelé území nejčastěji využívají k průchodu různými směry, k procházkám, k jízdě na kole – průjezdy cyklotrasou nebo ježdění dětí, k venčení psů. Podél cesty středem území se nacházejí ve velkých rozestupech lavičky, koše na odpadky a sloupy veřejného osvětlení.

Příležitostně se na volné ploše konají různé aktivity organizované (např. vzlet balónů, poutě atd.) i neorganizované (např. pouštění draků). Frekvence organizovaných akcí je 2-3 krát ročně.



Obr. 15: Letecký snímek území, zdroj: Mob Poruba



BEZLEP KOVÉ  
P DTRAVINY

# PARTICIPATIVNÍ AKTIVITY

Realizace participativních aktivit probíhala postupně od vyhledávání prvotních námětů a informací přes základní formulaci klíčových témat, která byla postupně ověřována a doplňována. Zapojeni byli občané Poruby a představitelé politické reprezentace a městské správy.

## OSNOVA PARTICIPATIVNÍHO PROCESU

- A. Sběr a vyhodnocení informací o území (ÚP, historie, současnost)
- B. Formulace základních otázek a východisek
- C. Klíčová témata vzešlá z dotazování a diskusí
  1. žádoucí využití území
  2. nevhodné využití území
  3. charakter místa
  4. reakce na urbanismus místa
  5. rozsah řešeného území
  6. dopravní propojení
  7. etapizace
- D. Otázky a nejasnosti – cyklické ověřování jednotlivých témat a jejich podrobností
- E. Formulace závěrů
- F. Závěrečná prezentace a dohoda na základním znění tezí zadání

## HARMONOGRAM PROVEDENÝCH AKTIVIT

### JARNÍ ČÁST

- úvodní setkání 18. 4. 2023 + dotazník 21. – 26. 4. 2023
- setkání s vedením ÚMOB Poruba 10. 5. 2023
- setkání se zástupci klíčových odborů ÚMOB Poruba a MMO 12. 5. 2023
- setkání se zástupci odborných komisí Rady městského obvodu Poruba 1. 6. 2023
- dotazníkové šetření pro veřejnost 2. – 22. 6. 2023
- komentovaná vycházka v území\_1 (seznamovací) 10. 6. 2023
- komentovaná vycházka v území\_2 (plánovací) 14. 6. 2023
- setkání s vedením MMO 13. 7. 2023

### PODZIMNÍ ČÁST

- komentovaná procházka *Porubská Hlavní třída – čtyři generace plánů a představ* 6. 9. 2023
- *Zažít Porubu jinak* 16. 9. 2023
- pracovní skupina ROZSAH ÚZEMÍ 26. 9. 2023
- pracovní skupina DOPRAVA 11. 10. 2023
- setkání se zástupci odborných komisí Rady městského obvodu Poruba 12. 10. 2023
- setkání s Radou městského obvodu Poruba 13. 10. 2023
- pracovní skupina ZELEŇ 18. 10. 2023
- veřejná přednáška a debata na téma MĚSTSKÝ PARK 26. 10. 2023
- setkání se zástupci klíčových odborů ÚMOB Poruba a MMO 27. 10. 2023
- veřejné plánovací setkání s občany 2. 11. 2023
- přednáška *Jak pěstovat město* 14. 11. 2023
- závěrečné veřejné představení výsledků participačních aktivit 23. 11. 2023

# SOUHRN JEDNOTLIVÝCH PARTICIPATIVNÍCH AKTIVIT VČETNĚ TÉMAT A STRUČNÉHO POPISU

## 1. JARNÍ ČÁST DUBEN–ČERVENEC 2023

### A. ÚVODNÍ SETKÁNÍ V MAPPA

Datum: 18. 4. 2023

Účastníci: členové Rady Mob Poruba (4)  
zástupci odborů ÚMob Poruba (7)  
Odbor strategického rozvoje MMO (4)  
zástupci MAPPA (7)

Místo: Prostor Městského ateliéru prostorového plánování a architektury MAPPA

Obsah: Cílem bylo představit a nastartovat proces participace k danému území a získat úvodní témata, která budou podrobněji probírána v následujících krocích.

- ÚVOD – představení projektu
- NÁZEV ÚZEMÍ + ROLE ÚČASTNÍKŮ
- PREZENTACE + HARMONOGRAM PROJEKTU
- ÚVODNÍ OKRUHY K DISKUSI

Souhrn: Ondřej Vysloužil za MAPPA vysvětlil důvody setkání (metodou participace dojít postupně k podkladům pro zpracování zadání územní studie pro významné prázdné území na ose Hlavní třídy v Porubě).

Na úvodní slovo reagovala starostka Poruby Lucie Baránková. Ohradila se proti tomu, že představitelé Poruby nebyli o záměru projektu přímo informováni. V diskusi bylo vysvětleno, jak je proces navržen, že nejde v tuto chvíli o zpracování územní studie, ale podkladů pro její zadání. Pro MAPPA je to signál o nutnosti při přípravě podobných zadání informovat vedení městské části před samotným započítím procesu, nikoli v jeho prvním kroku.

Účastníci setkání byli vyzváni k pojmenování řešeného místa a k vyjádření své role ve vztahu k místu. S pomocí nástroje Slido byly výsledky vizualizovány.

– Zvolte název pro území (obr. 16):



– Popište svoji roli v území (obr.17):



– Napište 5 slov vystihujících PŘÍNOS budoucí podoby místa (obr. 18):



– Napište 5 slov vystihujících RIZIKA budoucí podoby místa (obr.19):



Závěr:

Odpovědi na jednotlivé otázky byly vizualizovány v mraku slov a proběhla o nich krátká diskuse. Účastníci setkání byli vyzváni k pokračování spolupráce. Všem byl zaslán online dotazník k vyplnění. Výsledky z prvního setkání a z dotazníku jsou sumarizovány a vytvoří podklad pro další participativní setkání.



## B. SETKÁNÍ S RADOU MOB PORUBA

Datum:	10. 5. 2023
Účastníci:	členové Rady Mob Poruba (5), zástupce odborů ÚMOB Poruba, zástupci MAPPA (2)
Místo:	Radnice městského obvodu Poruba
Obsah:	A) Co pro vás lokalita znamená? Jak ji vnímáte? B) Jaké akce se tam dneska konají? Je nějaká alternativa? C) Očekávané funkce a využití D) Nakolik je to součástí Hl. třídy? Měl by to být konec Hl. třídy? E) Co si představujete pod pojmem architektonická dominanta? F) Co znamená rozvoj v tomto území? G) Zeleň H) Doprava I) Práce s veřejností

### Souhrn:

Cílem setkání bylo prodiskutovat základní témata vzešlá z úvodního setkání a zapojit členy Rady Mob do participačního procesu.

A) Účastníci se shodují, že se jedná o významnou zelenou plochu, které si občané velmi cení, ale jejíž současná kvalita není odpovídající. Považují za možné její část využít jiným způsobem. Cenná je možnost konání veřejných akcí.

B) Přestože všichni vnímají konání veřejných akcí jako významnou součást plochy, reálně se zde konají jen 2-3 organizované akce ročně. Význam je více symbolický. Účastníci vidí i jiná alternativní místa, kde by se podobné veřejné akce mohly konat.

C) Účastníci se neshodují na jasné poptávce, jaké funkce by zde mohly být umístěny. Mezi náměty se opakují témata bydlení a radnice, ale nepanuje na nich shoda. Argumenty proti jsou existence řady záměrů na výstavbu obytných budov v okolí a diskutabilní význam radnice pro občany. Panuje shoda na nutnosti adekvátního významu, pokud by byly do místa umísťovány nové funkce a stavby,

D) Pokračování Hlavní třídy a návaznost na ni je důležitá. Formu propojení si účastníci umí představit různorodou.

E) Na téma architektonické ani výškové dominanty nepanuje jednoznačný názor.

F) Pro rozvoj území musí být jasně stanoveny podmínky, jejichž iniciátorem a garantem musí být město, respektive obvod, a to v dlouhodobém horizontu. Musí se jednat o vyvážené řešení zohledňující řadu aspektů. Samospráva může být realizátorem proměn veřejných prostranství, na případné výstavbě je ale třeba spolupracovat s developery.

G) Ztvárnění zeleně musí odpovídat systému zeleně celého městského obvodu. Je třeba vypořádat se s existencí vzrostlé zeleně v podobě „lesíku.“

H) Intenzita dopravy významně souvisí s řešením dopravy na Hlavní třídě. Ta by měla být co nejvíce zklidněna, důležité je zabývat se tranzitní dopravou a krátkodobým parkováním v pravém jízdním pruhu, které se stalo místním nešvarem. Propojení plochy s Hlavní třídou může mít různou podobu.

I) Je třeba veřejnosti celý proces intenzivně vysvětlovat. Jedná se o citlivé téma a lidé se o něj budou významně zajímat. Heslo, že místo je „srdcem Poruby“, je opravdu přiléhavé a měli bychom s ním takto pracovat.

Závěr:

Území je vnímáno jako velmi cenné a je potřeba pro něj stanovit dlouhodobý dohodnutý plán. Řešení musí být adekvátní hodnotě plochy, zeleň by mohly doplnit významné funkce, pokud na nich bude shoda. Nalezení správné formy je úkolem samotného návrhu.

## C. SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ ODBORŮ ÚMOB PORUBA A MMO

Datum:	12. 5. 2023
Účastníci:	zástupci klíčových odborů ÚMOB Poruba a MMO (celkem 18 osob)
Místo:	Centrum volného času Vietnamská
Obsah:	Význam a potenciál místa Očekávané funkce Charakter Zeleň Rizika, hrozby Rozvoj Veřejnost Doprava

Souhrn:

Závěry diskuse k jednotlivým tématům:

- Význam a potenciál místa

Plocha by v budoucnu měla mít celoporubský význam v podobě výjimečného parku. V rámci systému zeleně by měla být na úrovni Pustkoveckého údolí a Zámeckého parku, ale její centrální podoba by měla být zdůrazněna větší atraktivitou a výjimečností.

Celoměstský význam je přijatelný, ale zatím pro něj nebyla nalezena funkce nebo náplň. Je to tedy možná spíše přání než reálná poptávka.

- Očekávané funkce

V rámci diskuse je stále více upřednostňováno krajinné řešení veřejného prostoru formou parku nebo jiné zeleně. Ta má být funkčně velmi bohatá, zahrnovat stávající funkce plochy a přidávat škálu funkcí odpočinkových, volnočasových a společenských. Ve zbytku plochy (rámcově formulovaném jako 1/4)

má být architektonicky i funkčně významná stavba, například radnice nebo jiná instituce. Bydlení je rozporováno pro množství takovýchto záměrů v okolí a výlučnosti řešeného místa.

– Charakter

Parková zeleň, konání akcí, navazovat na Hlavní třídu s charakteristickým předělem, vazba na soud (zohlednit provozní hledisko), navazovat na osu dál. Charakter Hyde parku, vodní plocha. Zajímavá budova, nevíme formu, drobná i když z dálky viditelná.

– Zeleň

Shodla na tom, že by měla být parcela z velké části pokryta zelení (cca 50 %?) zelená plocha, která momentálně parcelu pokrývá, má pro obyvatele jistou zvykovou funkci, proto je třeba zeleň zachovat. Měl by zde vzniknout park. Park by měl být místem k odpočinku a relaxaci pro obyvatele Poruby. Zároveň by měl také fungovat jako místo k vykonávání různých sportovních aktivit nebo venčení psů. V parku měla být dětská hřiště, altán (který může sloužit například k divadlu, koncertům), zpevněné plochy pro chůzi a zelené travnaté plochy sloužící například k pikniku na dece. Možnost rozdělit park na dvě části – klidovou a aktivní. Toto rozdělení by umožnilo provozování všech aktivit tak, aby se navzájem nerušily. V parku by se také mohl vyskytovat vodní prvek (brouzdaliště, vodní zrcadlo, slepé rameno řeky, které by se čas od času zavlažovalo). Vodní prvek by měl mít jak funkci estetickou, tak i praktickou, (mohla by se použít dešťová nebo šedá voda například). Zeleň v parku – stromy, okrasné květiny a také „luční kvítí“ (volná příroda). Terén parku tvarovaný tak, aby vznikly vyvýšené a snížené plochy, které dají parku útulný charakter.

Vytvoření plochy pro kulturní akce, které se tam v současnosti pořádají – jedna část se shodla na tom, že takové plochy již v Porubě existují (Alšovo náměstí např.), druhá část prosazuje plochu pro akce právě zde kvůli charakteru místa. Tato plocha by mohla být zakomponována do parku formou atria, altánu nebo nějakého pódia.

Návaznost na stávající zeleň Poruby – jedna skupina diskutujících se přiklání k variantě plynulého přechodu, zeleň na Hlavní třídě má již nějakou danou koncepci, která funguje, a proto by se mělo na stávající zeleň navázat a pokračovat ve stejném stylu. Druhá skupina si předěl představuje jako vizuální změnu zeleně, brána ze zeleně, ...

– Rizika, hrozby

Jako riziko byl vnímán názor společnosti na jakoukoliv zástavbu či změnu. Obyvatelé přijdou o volnou zeleň, prostor pro výběh psů apod. Obava o prostor pro pořádání kulturních akcí, které vyžadují takto velkou plochu a zároveň díky stávající pozici nikoho neruší okolo hlukem. Potřeba vhodně komunikovat celý záměr s obyvateli – především s konzervativními Porubany. Rezidenční výstavba vnímána jako riziko. Nápor na školky, školy, nedostatek pracovních míst v Porubě, nedostatečná kapacita ordinací. Možné dopravní přetížení.

Dát si pozor na správnou skladbu obyvatel – nevystavět drahé byty pro starší střední třídu, ne městské byty pro sociálně slabé – ideálně mix obyvatel – regulace a výběr nájemců městem. Mix věkový i sociální – inkluze, ne exkluze.

– Rozvoj

Je důležité, aby s sebou rozvoj přinesl nové a pozitivní poznatky a aby se ubíral „dobrým“ směrem. Zároveň by se mělo pracovat s místem a jeho charakterem. Rozvoj by také měl následovat současné trendy, jelikož ty jsou v případě rozvoje klíčové. Mezi tyto trendy zahrnuli například elektrická auta a recyklaci. Uvedli, že právě díky následování trendů je možné dosáhnout budoucího pozitivního rozvoje.

Odborníci pro veřejnost představují důvěryhodný zdroj informací a jsou veřejností respektováni. Mezi tyto odborníky by se řadí architekti, urbanisté a inženýři, kteří daným problematikám rozvoje území

rozumí. Iniciátorem by mohl být politik, ale politici často představují kontroverzní postavy ve společnosti a spouště obyvatel Poruby by se takový člověk na tomto místě nezdál dosti důvěryhodný.

Veřejnost Poruby by určitě měla mít možnost se účastnit rozvoje území. Forma účasti by měla být co nejvíce rozmanitá tak, aby se s plánem rozvoje měl občan možnost potkat takřka kdekoli.

Časový horizont – časová linie vzniku „něčeho“ na této parcele je okolo 10 let, nejlepší formou by byla postupná výstavba/postupný rozvoj. Zprvu by se realizoval například park, který by se po určité době mohl veřejnosti otevřít. Dál by pak pokračovaly stavební práce, ale obyvatelé Poruby by už území mohli používat. Tato forma rozvoje by zajistila pozitivní přístup obyvatel a „brzké“ výsledky.

Inspirace by se měla brát ve světových metropolích jako je Londýn nebo třeba Kodaň. Někteří účastníci hovořili o tom, že pokud by se zrealizoval dobrý projekt, mohla by se od Ostravy inspirovat ostatní města (třeba i zahraniční), část účastníků zase tvrdila, že Ostrava nikdy předlohou nebude a že je třeba se inspirovat, ne být inspirací.

#### – Veřejnost

Spolupráce, informovanost, důvěryhodnost. Má plánovač dát na to, co chce veřejnost nebo „vysvětlit“ proč postupovat jinak? Hledáme vizi, ať se plocha dál neporcuje, ale ať se udělá studie na celou plochu.

#### – Doprava

Parkování – určitě podzemní, s možností pronajmout další parkovací místa „místním“. Moderní čtvrť, kde by statická doprava hrála zásadně menší roli – nová společnost s jiným životním stylem, jinými požadavky – jít vzorem, snížit užívání automobilů – naopak podpořit pěší. Eko čtvrť, alternativní zdroje energie apod. Pro kulturní akce možno využít P+R parkoviště s kyvadlovou dopravou – ale i pro běžné užívání. Důraz na pěší dopravu. Podpořit hlavní bulvár. Cyklistická doprava – stávající problémy s křížením provozů cyklistů s pěšími i automobily. Rychle jedoucí kola, nezastavují. Chodci v cyklostezce. Možné zúžení Hlavní třídy na jeden pruh pro automobily. Zcela pěší si nedovedou představit. Není potřeba posílit stávající veřejnou hromadnou dopravu, a to ani v případě nové výstavby. Z hlediska automobilové dopravy se obě skupiny shodly na zapuštění Francouzské pod úroveň cesty a vyhnout se tak jakékoliv křižovatce na křížení Francouzské a Hlavní třídy.

## D. SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ KOMISÍ RADY MOB PORUBA

Datum: 1. 6. 2023

Účastníci: členové komisí Výstavba a životní prostředí, Strategické řízení a udržitelný rozvoj, Rozvoj udržitelné mobility

Místo: Centrum volného času Vietnamská

Obsah: Konec hlavní třídy

Park

Propojení území směrem k Hlavní třídě

Souhrn:

#### – Konec hlavní třídy

Chodci jednoznačně musí mít přednost v přecházení Francouzské před auty, přechod by měl být co nejvíce pohodlný právě pro chodce. Silnici s automobily vést tunelem pod zemí a chodci by měli jít

rovně bez jakéhokoliv přecházení cesty. Je důležité najít dopravní řešení, které vyřeší pohodlný přechod pro chodce. Myšlenka oddělení a zároveň připojení 5. obvodu, který je dnes oddělený. Všichni nevnímají jako potřebný „významný bod na konci“, místo ukončení, je to propojení, místo na cestě.

– Park

Park by tam měl být, protože tento park by město hodně oživil. Mělo by tam být i místo, kde by bylo možné pouštět draky s dětmi, kde děti můžou dělat v zimě sněhuláky, vymezená část obyčejné louky, aby se Porubanům s dětmi nevzalo to, co tam dnes je. Je důležité vědět co tam bude za park z hlediska zahradnické údržby. Častá údržba vyžaduje dost peněz. Proto by tam mohlo být něco, co si na údržbu bude nějakým způsobem vydělávat. Existuje i názor, že je škoda z toho udělat jenom čistě obyčejný park, protože parků je v Porubě dost.

– Propojení území směrem k Hlavní třídě

Téma výškového odlišení dopravních toků – spíše odklon; druhé téma: zklidnění – trychtýř, který by omezoval motivaci k průjezdu + dopracovat alternativní trasu. Příklon k nadřazenému postavení chodce, aby to odradilo individuální automobilovou dopravu.

Komplikace pro lidi, kteří tam bydlí – spíše různé zóny? Vjezd jen pro místní?

– Významná stavba

Místo by si zasloužilo vizuálně atraktivní prvek, který přijde v souvislosti s dominantou. Ponechání přírodního prvku – je to uprostřed města, je to cenné – když se to zastaví, budou se v budoucnu zbytečně hledat relax zóny.

Významnost se čeká spíše komunitní, kulturní; význam nemá být ve stavbě, ale spíše v místě a v tom, co se tam může odehrávat; centrum komunitní kultury, místo setkávání, případné budovy by měly být spíše doplňkem, nejen park, spíš tak napůl (zástavba/park), místo pro porubskou radnici.

Radnice: nyní je ve čtyřech budovách, je nedostupná, bokem – pro starší lidi je nedostupná, nemají se tam jak dostat, je to z ruky; chybí odpověď na otázku, kde je centrum Poruby – tam by měla být radnice; mít radnici u Francouzské a za tím park – paralela k MMO v centru a zatím Komenského sady.

## E. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Datum: 2. až 22. 6. 2023

Účastníci: celkem 2 473 respondentů

Místo: on-line

Obsah: statistické otázky (pohlaví, věk, bydliště)

A) Jak dnes místo využíváte?

B) Ohodnoťte prosím současný stav místa svým vlastním pohledem

C) Vyberte vámi preferovaný budoucí způsob využití místa

D) Jaký charakter by park měl mít?

E) Co by v parku nemělo chybět?

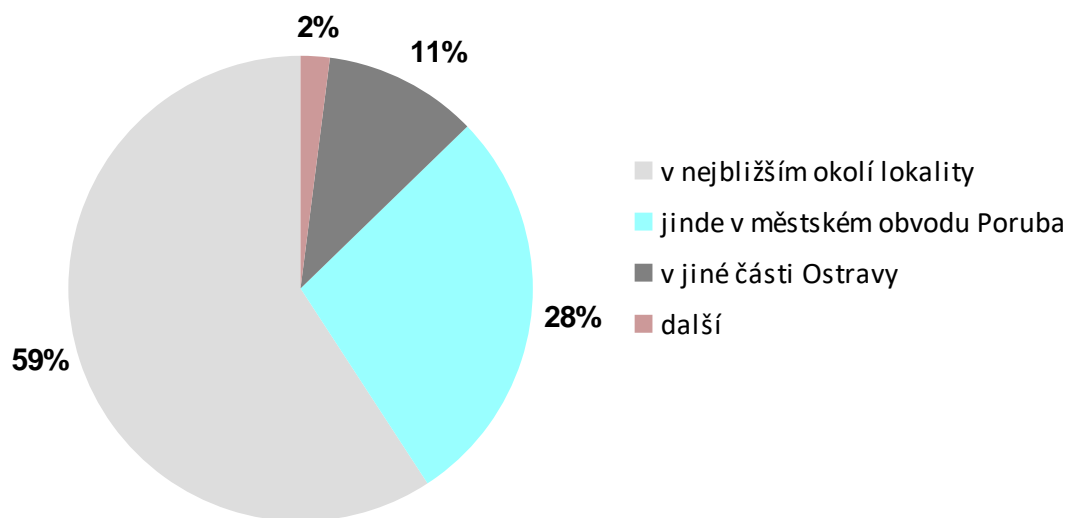
F) Jaké budovy by v místě mohly vzniknout?

G) Co by v místě rozhodně být nemělo?

Souhrn:

Odpovědi na otevřenou otázku byly vyhodnoceny systémem tematické analýzy. Sdělení byla přiřazena k tématům, ke kterým se odkazují, a na základě těchto kategorií byly odpovědi kvantitativně vyhodnoceny.

Veřejného dotazníkového šetření se mezi 2. a 22. červnem zúčastnilo celkem 2 473 občanů. Větší část tvořily ženy (63.2 %) a zastoupeny byly poměrně všechny generace. Nejmladší účastníci ještě neměli ani 15 let, ti nejstarší dosahovali věku více než 76 let. Ve valné většině, přesně 86,5 %, se jednalo o obyvatele Poruby, ale zapojili se i další občané Ostravy, kteří místo navštěvují nebo jej a jeho okolí znají z minulosti.



Obr. 20: Graf odpovědí na otázku „Kde bydlíte?“, celkem 2465 odpovědí

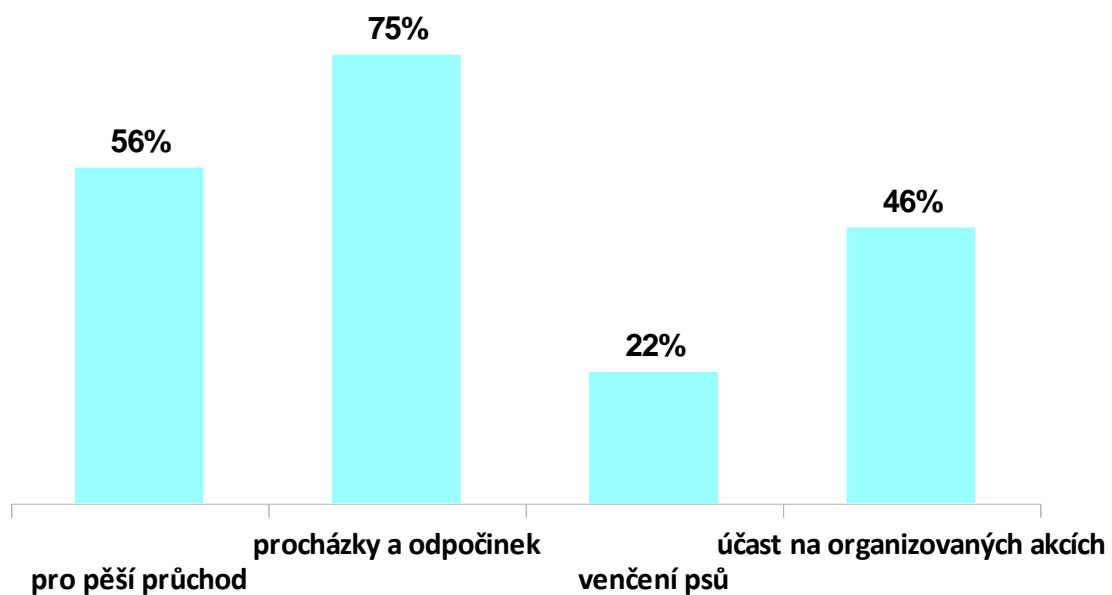
Louka je populárním místem procházek a odpočinku, velmi populární je i mezi pejskaři.

Lidé místo vnímají pozitivně, oceňují existenci zeleně a volný prostor uprostřed zástavby. Zároveň řada z respondentů přináší podněty, jak místo zlepšit nebo doplnit a poukazuje na fakt, že přes kladné vnímání má své rezervy.

Občané by jasně preferovali, aby většina území zůstala zelenou plochou bez zástavby. Měla by navazovat na současný stav, uchovat si svou volnost a rozlehlost, a ještě více podpořit odpočinkový a relaxační charakter. V budoucnu by zde nemělo chybět adekvátní množství různorodého a kvalitního mobiliáře, prostor pro děti a promyšlený prostor pro psy. Pro občany je důležitá i existence vodních prvků.

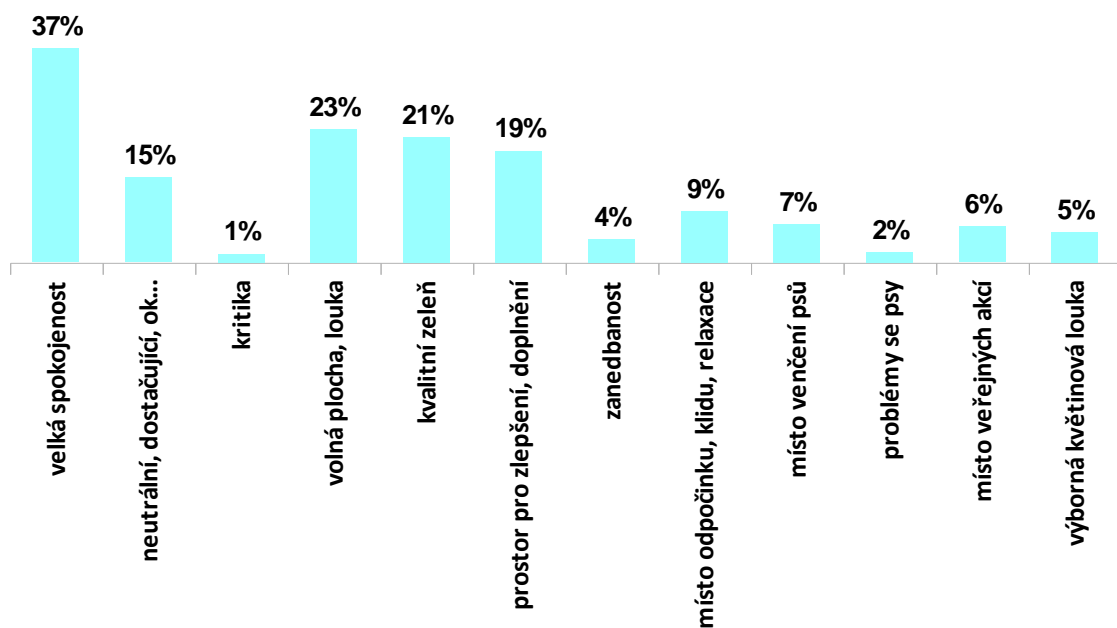
Pokud občané připouštějí zástavbu v rámci takovéto zelené plochy, nejčastěji zmiňují doplnění občerstvení nebo veřejných toalet. Zároveň mají evidentní strach z příliš rozsáhlé výstavby, která by poškodila charakter lokality. Jako naprosto nepřijatelné nejčastěji označují výstavbu supermarketů nebo vybudování rozsáhlých zpevněných ploch.

A) Současný způsob využívání lze zastřešit slovy procházky a odpočinek. Velmi často se ovšem jedná jen o průchod místem, nikoliv pobyt. Ten je mnohem častější u pejskařů, kteří využívají možnost volného pohybu psů. Místo je také spojováno s účastí na organizovaných akcích, přestože se jich zde nekoná velké množství.



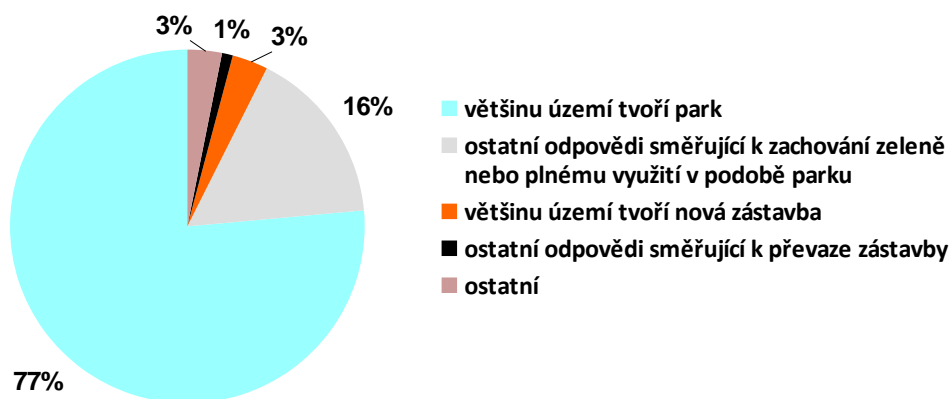
Obr. 21: Graf odpovědí na otázku „Jak dnes místo využíváte?“, možnost volby více možností, celkem 2462 odpovědí

B) Velká část obyvatel vnímá místo s maximální spokojeností, pro mnohé je jeho stav dostačující. Tomu odpovídá i poměrně velké procento obyvatel, kteří vnímají prostor ke zlepšení. Místo je nejčastěji vnímáno jako volná plocha a lidé si cení zeleně v místě jako takové. Dalšími častými asociacemi je klidný prostor pro relaxaci, místo volného výběhu psů, místo cenných veřejných akcí, prostor s krásnou květinovou loukou.



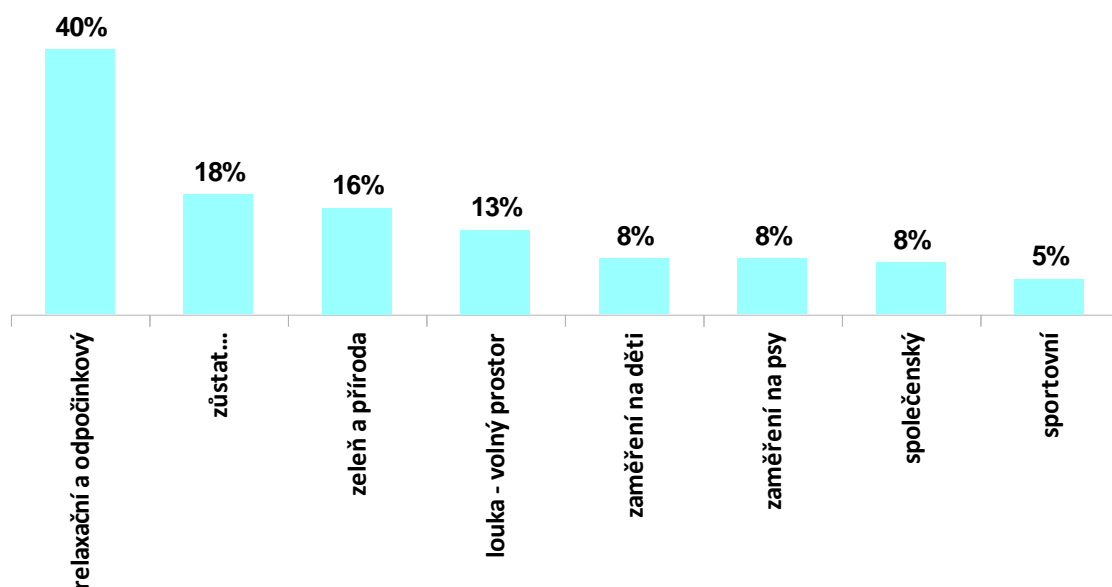
Obr. 22: Graf odpovědí na otázku „Ohodnoťte prosím současný stav místa svým vlastním pohledem“, otevřená otázka, celkem 1922 odpovědí

C) Občané měli možnost zvolit, zda má většinu území tvořit park nebo nová zástavba. Zásadní většina se přiklonila k volbě parku. Řada volných odpovědí pak směřovala k vyjádření názoru, že park má tvořit celou plochu ne jenom její většinu. Preference veřejnosti jsou v tomto ohledu velmi jasné.



Obr. 23: Graf odpovědí na otázku „Vyberte vámi preferovaný budoucí způsob využití místa“, možnost volby z možností většinu území tvoří park, většinu území tvoří nová zástavba nebo volné odpovědi, celkem 2463 odpovědí

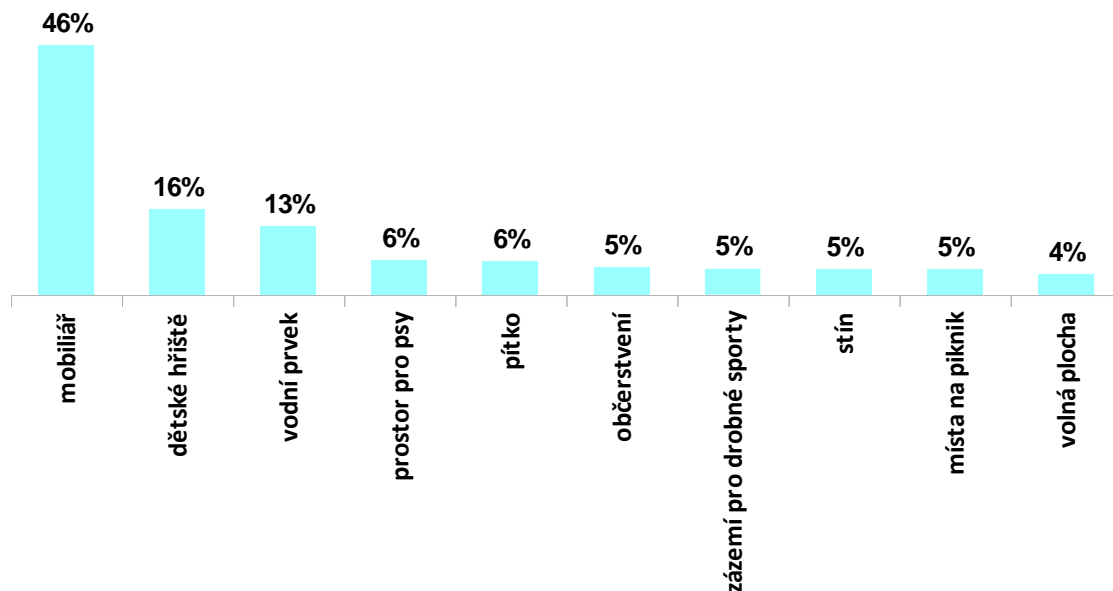
D) Zelená plocha, která by v místě měla zůstat/vzniknout by podle názoru obyvatel měla mít relaxační charakter a měla by viditelně navazovat na stávající stav. Například uchováním charakteru louky. Prostor by měl myslet na děti a jejich zábavu, nabídnout promyšlený prostor pro psy a uchovat společenský/kulturní rozměr místa. Sportovní a aktivně-volnočasové funkce jsou spíše v pozadí zájmu.



Obr. 24: Graf odpovědí na otázku „Jaký charakter by park měl mít?“, otevřená otázka, celkem 1978 odpovědí

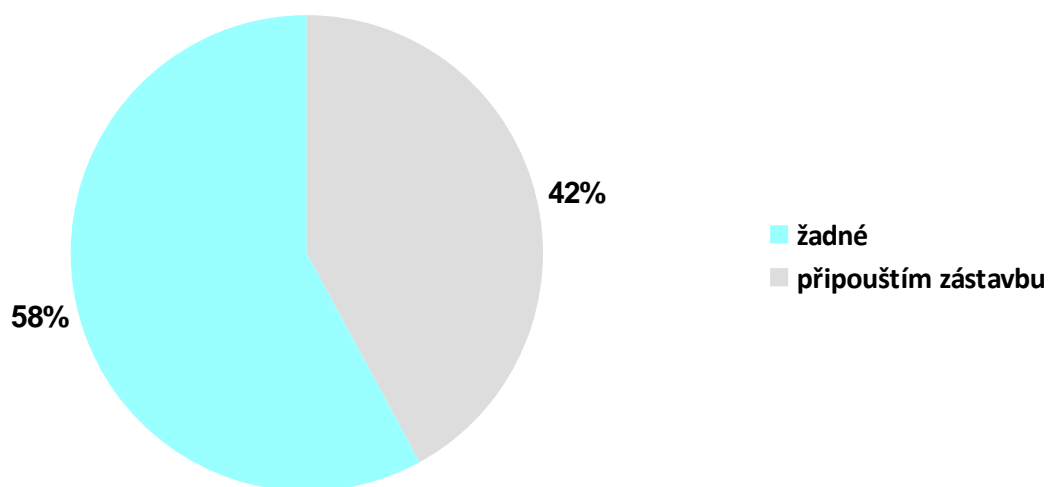


E) Lidé poukazují na potřebu běžného mobiliáře a dalšího vybavení zelené plochy – lavičky, odpadkové koše, altány. Významný zájem je o zázemí pro děti a krajinné vodní prvky. Citelná je také poptávka po promyšleném prostoru pro psy, pítku nebo občerstvení. Pokud jde o formu nebo krajinné ztvárnění, lidé se odkazují i potřebě stínu, možnostem piknikování a pocitu volné rozsáhlé multifunkční plochy.



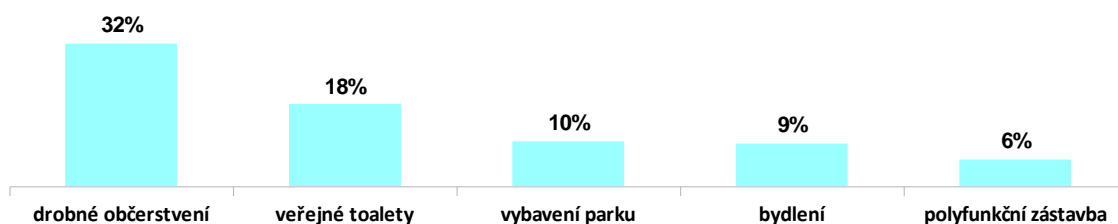
Obr. 25: Graf odpovědí na otázku „Co by v parku nemělo chybět?“, otevřená otázka, celkem 1958 odpovědí

F) Většina obyvatel si zástavbu plochy nedovede představit vůbec a ostře se proti ní vymezuje – 57,94 %. Pokud tuto možnost promyslí, nejčastěji připouští možnost zbudování občerstvení nebo veřejných toalet. Stejně tak poptávka po vybavení parku souvisí s preferovaným využitím v podobě rozsáhlé zelené plochy. Využití pro bydlení připouští jen část z občanů, kteří považují jakoukoliv zástavbu za reálnou.



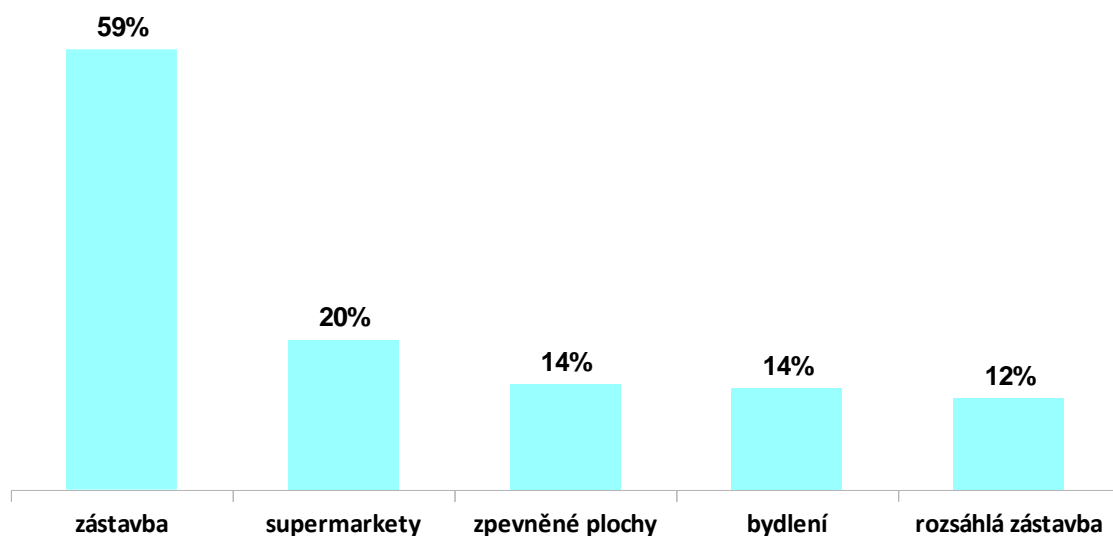
Obr. 26: Graf odpovědí na otázku „Jaké budovy by v místě mohly vzniknout?“, otevřená otázka, celkem 2098 odpovědí

Procentuální hodnoty se vztahují k počtu odpovědí připouštějících vůbec nějakou zástavbu



Obr. 27: Graf odpovědí na otázku „Jaké budovy by v místě mohly vzniknout?“, otevřená otázka, zastoupení přípustné zástavby v rámci skupiny odpovědí vůbec nějakou zástavbu připouštějící, celkem 2098 odpovědí

G) Obava z budoucí zástavby je zcela očividná a jasná. Především se lidé obávají výstavby supermarketů, rozsáhlých zpevněných ploch, bydlení nebo větších stavebních celků obecně.



Obr. 28: Graf odpovědí na otázku „Co by v místě rozhodně být nemělo?“, otevřená otázka, celkem 2143 odpovědí

Závěr:

Občané plochu vnímají jako velmi významnou. Obávají se poškození hodnoty území, pokud by bylo zastavěno. Jsou si vědomi nedostatků kvality současného stavu veřejného prostranství, jehož charakteru si cenní. Je pro ně spojen s volností, pomyslným nadechnutím uprostřed zástavby a trávením volného času.

## F. SETKÁNÍ S VEDENÍM OSTRAVY

Datum: 13.7.2023

Účastníci: členové Rady MMO (7), zástupci MAPPA (3)

Místo: Magistrát města Ostravy

Témata setkání: Informace o dosavadním průběhu projektu a diskuze o dílčích bodech

Souhrn:

Vedení města Ostravy bylo seznámeno s dosavadním průběhem prací. V navazující diskusi byla zdůrazňována nutnost pečlivé komunikace s veřejností, která vnímá plochu a proměny významných veřejných prostranství ve městě velmi citlivě. Zástupci MMO byla zdůrazňována poptávka po etapovitosti řešení a zájem o uchování možnosti vývoje plánu, pokud dojde ve vzdálenější budoucnosti k proměně společenské shody a očekávání. Vedení města bylo seznámena se záměrem řešení lokality formou urbanistické nebo architektonické soutěže.

Závěr:

Vedení města vnímá hodnotu lokality pro město samotné, městský obvod a jeho obyvatele. Je třeba k ní přistupovat obezřetně a intenzivně se věnovat komunikaci. Návrhy by měly pracovat s etapovitostí a dlouhodobým horizontem.



## 2. PODZIMNÍ ČÁST PARTICIPACE ZÁŘÍ–LISTOPAD 2023

### A. HLAVNÍ TŘÍDA – ČTYŘI GENERACE PLÁNŮ A PŘEDSTAV

Datum: 6. 9. 2023

Účastníci: veřejnost, ve spolupráci s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou v Ostravě;  
cca 40 účastníků

Místo: Hlavní třída v Porubě

Téma setkání: Komentovaná vycházka Hlavní třídou představila současné centrum Poruby pohledem realizovaných i nerealizovaných záměrů minulých, současných i budoucích.

### B. ZAŽÍT PORUBU JINAK

Datum: 16. 9. 2023

Účastníci: veřejnost v rámci komunitní akce Zažít Porubu jinak

Místo: Zámecký park v Porubě

Témata setkání: A) Co vám v současných Porubských parcích chybí?  
B) Který Porubský park nebo místo v zeleni máte nejraději?  
C) Jak dnes využíváte městské parky v Porubě?

Souhrn:

V rámci komunitní akce Zažít Porubu jinak byla v rámci stánku MAPPA použita technika tzv. Talking Wall. Na volně stojící totem byly osazeny 3 postery s připravenými otázkami a veřejnost byla vybídnuť k doplňování odpovědí psaním na zeď nebo kreslením.

A) Zaznamenané komentáře veřejnosti lze rozdělit do dvou skupin. Řada z nich se odkazuje k vybavenosti parků, a především různorodosti a atraktivitě pro rozličné skupiny. Jiné prvky je třeba pro nejmenší děti, jiné pro starší děti a jiné například pro pejskaře. Větší různorodost vybavení a jeho zaměření na specifické skupiny by byla určitě vítaným zlepšením. Druhým tématem je voda v parku a její přínos k celkovému komfortu a atmosféře v podobě pítek nebo naopak větších vodních ploch.

B) Z odpovědí nelze určit pomyslného vítěze, ale mezi opakovaně zmiňovaná místa lze zařadit Myslivnu (pro charakter lesoparku a rozlehlost), plochu na Francouzské, Havlíčkovo náměstí (pro relativní rozlehlost a vybavenost) a Zámecký park. Jako populární (i přes nevelký rozsah a spíše lokální charakter) se jeví i nové řešení Náměstí Družby.

C) Poznámky účastníků akce ale i kresby dětí se nejčastěji vztahují k tématům odpočinek, procházka a možnosti potkat se s přáteli. Čas, který zde uživatelé tráví, je často spojován právě s dětmi.

Závěr:

Porubané jsou na svou zeleň velmi pyšní, mají ji rádi a s oblibou zde tráví svůj volný čas, avšak vnímají, že kvalita veřejných prostranství se může zlepšovat. Cenní si rovněž jednotlivých prostranství pro jejich specifickou atmosféru a polohu.



Obr. 29: Akce zažít Porubu jinak v Zámeckém parku v Porubě, zdroj: MAPPa

### C. PRACOVNÍ SKUPINA ROZSAH ÚZEMÍ

Datum: 26.9.2023

Účastníci: zástupci MOb Poruba (2), zástupci MMO (3), zástupci MAPPa (4)

Místo: MAPPa

Témata setkání: A) Záměry související s územím  
B) Rozsah řešeného území

Souhrn:

A) Účastníci vyjmenovali řadu záměrů, které s plochou samotnou úzce souvisí a měly by být zohledněny v rámci budoucí studie. V nedalekém okolí se připravuje řada projektů rezidenčního charakteru, dlouhodobě se mluví o rozvoji plochy u křižení ulic Opavská a Martinovská, kde by měl vzniknout hotel nebo bydlení. Klíčový je samozřejmě další postup záměru vybudování nových objektů státního zastupitelství.

S plochou rovněž souvisí řada dopravních otázek. Formu propojení ulic Opavská, Francouzská a Nad Porubkou je třeba zohlednit v návrhu samotném. Stejně tak se účastníci shodují na nutnosti řešit propojení plochy směrem k Hlavní třídě. Formy mohou být různorodé. Samotná plocha Hlavní třídy je významným veřejným prostorem a nakládání s ní by mělo být v koordinaci s rozvojem plochy u ulice Francouzská. Na pokračování vazby směrem na východ k ulici Ukrajinská je shoda.

B) Rozsah území byl v rámci diskuze vyznačován do mapy a je převeden do souhrnného výkresu. Detailní specifikace hran by měl v diskusi dořešit zadavatel nebo soutěžní porota. Rozsah řešeného území a úkoly, které budou s jednotlivými plochami spojené, jsou klíčové pro zadání soutěže.

Závěr:

Stanovení rozsahu území a vhodné zakomponování dalších záměrů v území a jeho bezprostředním okolí je klíčové pro kvalitu celého řešení. Určení přesných hranic a zadání směrem k jednotlivým tématům by mělo být podrobně řešeno zadavatelem a soutěžní porotou.



Obr. 30: Pracovní schéma záznamu řešeného území

## D. PRACOVNÍ SKUPINA DOPRAVA

Datum: 11.10.2023

Účastníci: zástupci MOb Poruba (2), zástupci Mob Svinov (3), zástupci MAPPA (3), zpracovatel prověřovací dopravní studie tzv. Rampy F

Místo: MAPPA

Témata setkání: A) Propojení řešeného území s prostorem Hlavní třídy  
B) Dopravní řešení plochy jižně od řešeného území včetně alternativ propojení tzv. rampy F  
C) Propojení řešeného území s okolím (mimo výše zmíněná území)

Souhrn:

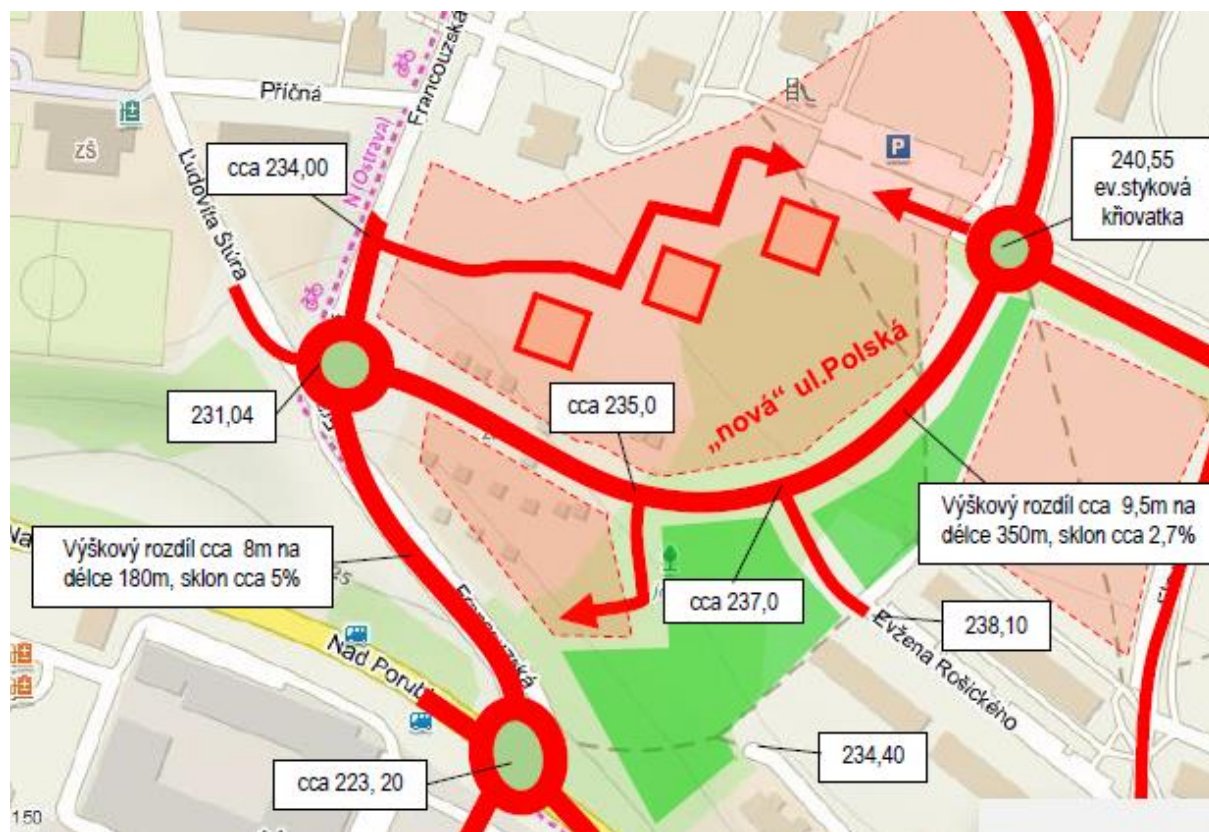
A) Propojení řešeného území a plochy Hlavní třídy je považováno za klíčové téma celého projektu. Má dojít k pokračování pěších a cyklistických vazeb, automobilová doprava v tomto místě nemá být vedena. Diskutované možnosti formy propojení neprokázaly shodu na žádné radikální variantě, jako nejrealističtější zůstává forma jednoúrovňového propojení kombinujícího větší důraz na zmíněné složky dopravy, pěší a cyklisté, a uchování adekvátní propustnosti a plynulosti. Řešení musí být v koordinaci s dalšími změnami, například napojením ulic Francouzská a Polská. V případě, že by bylo dopravní řešení Hlavní třídy změněno, mělo by být řešení logicky provázáno.

B) Panuje shoda na vhodnosti použití dopravního řešení vycházejícího z varianty 3 dopravní studie, která byla pro propojení ulic Francouzská, Polská a Nad Porubkou zpracována. Za vhodnou ji považují i zástupci obou dotčených městských obvodů. Je možné pracovat s realizací po etapách. Řešení by mělo vhodně obsloužit stávající i novou zástavbu v ploše mezi ulicemi Polská a Nad Porubkou, za vhodné je propojení křížení ulic Polská, Francouzská a Větrná v jednom místě.

C) Napojení plochy směrem na východ by mělo zachovat stezku pro cyklisty a vhodně řešit její koexistenci s prostorem pro pěší. Tato vazba má pokračovat skrz ulici Ukrajinskou až do Svinova. Samotná ulice Ukrajinská může být v budoucnu jinak dopravně řešena, důležitá je ale návaznost. Návaznost území směrem na sever se zdá být definována stávajícím stavem a není jí přikládána zásadní důležitost.

Závěr:

Jako všeobecně nejlépe vnímaná se jeví tzv. varianta 3 s „novou“ ulicí Polskou. Je třeba dále diskutovat detaily řešení, především formu křížení ulic a jejich charakter tak, ať vedou k vytvoření kvalitní městské struktury.



Obr. 31: Schéma tzv. varianty 3, zdroj: Ing. Bedřich Nečas



## E. SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ KOMISÍ RADY MOB PORUBA

Datum:	12. 10. 2023
Účastníci:	členové komisí Výstavba a životní prostředí, Strategické řízení a udržitelný rozvoj, Rozvoj udržitelné mobility
Místo:	Centrum volného času Vietnamská
Obsah:	Shrnutí dosud proběhnutých setkání k tématu, prvotní teze k zadání
Souhrn:	
Témata zadání – prvotní teze:	

### – **Žádoucí využití / nevhodné využití území**

*Dominantní prvkem plochy je park doplněný o nezbytné zázemí a vybavení. Není definována potřeba jiných významných funkcí nebo staveb, které by v lokalitě mohly být umístěny.*

Potřeba přeformulovat úvodní tezi, tak, jak je formulována teze nyní, uzavírá možnost v území stavět a vyznívá to tak, že na ploše má být pouze park – upravit: dominantně park, nikoliv výlučně; není-li identifikována zajímavá nabídka ze strany investora či poptávka od lidí, co by tam chtěli

### – **Charakter prostředí**

*Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na rodiny s dětmi a pejskaře. Volnočasový, ne sportovní charakter. Návaznost na současný stav.*

Lidé nechtějí revoluci, spíše zlepšení stávajícího stavu. Spíše multigenerační park, nejen pro rodiny s dětmi. Ať je to příjemné i pro důchodce, pro lidi bez dětí a psa.

### – **Reakce na urbanismus místa**

*Pokračování osy Hlavní třídy, nová severo-jihní osa?*

Pokračování osy Hlavní třídy – jednoznačně souhlasný názor

### – **Rozsah řešeného území**

*Území nelze řešit bez komplexního uchopení celé širší lokality. Musí být zohledněny širší dopravní vazby a stavební záměry připravované v okolí.*

Snaha minimalizovat bariéry, v rámci řešeného území nezapomínat na významná ohniska v okolí.

### – **Dopravní propojení**

*plynulejší přímější vazba lokality na Hl. třídu; pokračování pěší vazby směrem na východ a její kultivace; propojení ulic Polská, Francouzská a Nad Porubkou formou tzv. 3. varianty*

Otázka: Co se stane, když se nestane nic?

- náklady ušlých příležitostí – město ztratí možnost zvýšit atraktivitu území
- nebude možné území ochránit a předejít postupnému parcelování území
- nemožnost ovlivnit, ať v území vznikne něco bizarního
- rozsah plochy: 4,74 ha – řešení by mělo zabrat širší okolí, aby to bylo provázané
- hodně lidí by bylo zklamaných, že plocha zůstane v současném stavu, lidé mají očekávání
- v rovině plánování je nutno udělat územní studii, která stav zafixuje; je rozdíl mezi „nic“ (fyzicky nezastavět) vs. „nic“ (nepodnikat dál kroky, byť k ochraně stávajícího stavu)

Závěr:

- dlouhodobá vize směrem ke Svinovu, nádraží může mít ještě větší význam než nyní (ne ve vztahu k lokalitě, ale přes plochu u Francouzské vede osa, která by mohla být posílena)
- nedělat s územím za každou cenu něco
- vnímána potřeba regulativu
- Evoluční přístup k místu, možnost vymezit část, která bude vždy parkem, a část vymezenou pro budoucí funkce, po kterých nyní není poptávka

## F. SETKÁNÍ S RADOU MOB PORUBA

Datum: 13. 10. 2023

Účastníci: členové Rady Mob Poruba (7)

Místo: Radnice městského obvodu Poruba

Obsah: Shrnutí aktivit, které v rámci participace k rozvoji lokality Francouzská již proběhly, představení a diskuse k těmto zadáním

Souhrn:

Teze zadání:

- Žádoucí využití území / nevhodné využití území
- Charakter prostředí
- Reakce na urbanismus místa
- Rozsah řešeného území a dopravní propojení

### Žádoucí využití území

*Teze: Dominantním, ne jediným, prvkem plochy je park, doplněný o nezbytné zázemí a vybavení. Neidentifikovali jsme aktuální potřebu jiných významných funkcí nebo staveb, které by v lokalitě měly být umístěny.*

Záznam z diskuse:

- Pozemek v jádrovém území Poruby by měl být využit zástavbou, která hodnotou převyšuje hodnotu volné plochy (např. sídlo Microsoft).
- Z pohledu ekonomického a ceny pozemku, je to, že by tam měla vzniknout významná budova, správné (radnice, ministerstvo, zdravotní středisko). Bojujeme však s racionalitou / ekonomičností a s veřejným míněním. Boj se dvěma póly.
- Souhlas s tezí. Má-li tam nějaká zástavba být, neměla by být převažující. Zástavba by měla být využitelná pro občany. Zdravotní zařízení, radnice – ať se jedná o obecně významnou stavbu a zároveň stavbu pro občany. Má-li tam něco vzniknout, musí to být významná stavba, která bude pro lidi.
- Nesouhlas s tezí, že by park měl být dominantní. Mělo by tam být něco významného.
- Některá část plochy by mohla být ponechána pro budoucí využití stavbou, pro dobu, kdy po ní bude relevantní poptávka (nedefinuje se, zda by se jednalo o stavbu z veřejných prostředků určenou veřejnosti či o stavbu z prostředků privátních).
- Veřejnost vnímá místo jako zdroj kvality života v Porubě.

Návrh na úpravu výchozí teze – významná/důležitá/převažující část by měla být parkem – převažujícím prvkem by měl být park. Nevyčíslovat přesně poměr parkové plochy a zástavby.

### **Nevhodné využití území**

*Teze: Příliš intenzivní zástavba, množství zpevněných ploch, významné kapacity pro bydlení, velkoplošné obchody a služby (shopping centra).*

Záznam z diskuse:

- souhlas s tezí
- nežádoucí jsou také inženýrské či technické stavby (točna autobusu, čistička odpadních vod aj.)
- Možnost nové radnice? Nevznikla na tom shoda, nemá podporu u veřejnosti, odborníků ani u politiků. Nabízí se možnost ponechat v území místo pro takovou významnou stavbu, po které v dnešní době neexistuje konkrétní poptávka.
- Jako hrozba je pro toto místo vnímáno i parkoviště.

### **Charakter prostředí**

*Teze: Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na všechny generace. Speciální pozornost by měla být věnovaná rodinám s dětmi a pejskařům. Volnočasový charakter, minimum specializovaných sportovišť rozsáhlejšího charakteru.*

Záznam z diskuse:

- Nemá vzniknout prostor, který tyto skupiny protne, ale mělo by se na obě skupiny v území myslet. Každá by tam měla mít prostor. V zadání to tak musí být uvedeno.
- Některé zájmy se mohou jevit jako protichůdné, ale s tím se musí poprat odborníci.
- V okolí jsou vnitrobloky, které mohou saturovat prostor pro rodiny s dětmi, ale chybí tam společenský rozměr (možnost občerstvení).

### **Reakce na urbanismus místa**

*Teze: Pokračování osy Hlavní třídy (v kompoziční rovině, nikoliv samotný bulvár).*

- Plocha by měla napomoci kultivovat i část směrem k Opavské, např. formou propojení aj.
- Jak do toho zasáhne budova státního zastupitelství?
- Podpořit prostupnost z Francouzské směrem k soudu? – mohlo by se jednat o dílčí cíl, pozemky však nejsou města. Důležité je, ať tam nevznikne bariéra.
- Není podpořeno rozmístěním zastávek na Opavské.

### **Rozsah řešeného území a dopravní propojení**

*Teze: Území nelze řešit bez komplexního uchopení celé širší lokality – samotné řešené území, bezprostřední navazující okolí, širší okolí a vzdálené vazby.*

*Musí být zohledněny širší dopravní vztahy a stavební záměry připravované v okolí.*

*Plynulejší a přímější vazby plochy u Francouzské na Hlavní třídu.*

*Příspěvek ke zklidnění dopravy v místě.*

*Pokračování pěší vazby směrem na východ a její kultivace (až k ulici Ukrajinské).*

Záznam z diskuse:

- Pozemky, na kterých má vyrůst F rampa, mají mnoho vlastníků pozemků pod sebou a také zahrádky. Pozor, ať se vše nepodřizuje něčemu, u čeho vůbec není jisté, že se bude realizovat. Ať se nestane chyba tím, že se F rampa stane součástí soutěže.
- Téma varianty 2 rampy F – možnost etapizace – nejprve varianta 2, cílový stav varianta 3, je nutné promyslet, aby se varianta 2 nestala finálním stavem (z důvodu nedostatečného tlaku na cílový stav – variantu 3)
- Přístup k plánovaným bytovým domům na jižní straně možné z ul. Polské

### Je alternativou nedělat nic? Co může nastat?

Záznam z diskuse:

- Názor občanů – neubírat zeleň. Má představa o území: My bychom tam stavět měli (např. z 50 % zachovat zeleň, zbytek účelně zastavět)
- Musí existovat plán, aby se území neznehodnotilo.
- Z diskuse vyplývá, že lidé chtějí vylepšení současného stavu, nikoliv jeho zachování a udržování. V odpovědích však zaznívá obava ze zastavění.
- Cílem je vytvořit dlouhodobý plán pro území, který se může naplňovat postupně. Bez existence takového plánu hrozí, že území bude znehodnoceno. Příklad budovy státního zastupitelství, cílem je zabránit další nekoncepční zástavbě.

## G. PRACOVNÍ SKUPINA ZELEŇ

Datum:	18.10.2023
Účastníci:	zástupci MOb Poruba (3), zástupci MAPPA (3)
Místo:	MAPPA
Témata setkání:	A) Systém zeleně v Porubě a charakter parku B) Elementy parku

Souhrn:

A) Účastníci se shodli na faktu, že Poruba disponuje poměrně rozsáhlou škálou různých typu sídlištní i parkové zeleně. Mezi ty nejvýznamnější patří Hlavní třída, Pustkovecké údolí a Lesopark Poruba. Park v rámci řešení plochy by se měl svou významností zařadit k těm nejvýznamnějším v rámci obvodu díky své poloze a návaznosti na Hlavní třídu. Plošně je menší, nabízí se více městské pojetí bližší Zámeckému parku a Havlíčkově nábřeží. V rámci systému zeleně se může jednat o lákadlo i pro obyvatelé jiných částí města, není ale cílem vytvářet plochu celoměstského významu.

Mezi další významné plochy patří Náměstí Družby, plocha U Sarezy, plocha pod sportovním areálem VOKD, plocha okolo pěší zóny ústící do ul. Ukrajinská.

Park by měl mít relaxační, volnočasový charakter. Důraz by měl být kladen na volnou plochu. Je nutné oddělit způsob využití a formu. Účastníci diskuse respektovali podněty veřejnosti vzešlé z předešlých aktivit a považovali je za možná východiska uchopení plochy.

B) V rámci diskuse byly rozvíjeny jednotlivé elementy, které jsou v rámci parku poptávány a bylo diskutováno jejich bližší určení.

Volná plocha – Je klíčová pro charakter lokality, nemělo by jí ale být podřízeno vše. Je třeba hledat vhodné vyvážení. Nemusí být v konfliktu s novou zelení nebo poptávkou po stínu. Je výhodná pro možnost multifunkčního využití a uchování příležitosti pro konání společenských akcí.

Mobiliář – Různorodý, funkční, pohodlný s možností odstoupení od tradičních zaužívaných řešení v rámci obvodu. Místo je natolik významné, že potřebuje unikátní přístup. Zohledněna by měla být poloha plochy na významné cyklostezce. Je žádoucí nabízet sezení pro malé i větší skupiny všech generací. V rámci řešení mobiliáře myslet i na psy a jiné domácí mazlíčky.

Dětské hřiště – Zázemí by mělo myslet na všechny věkové kategorie včetně teenagerů, na které se někdy zapomíná. Nemělo by jít o oddělené nebo oplocené plochy, ale spíše o přirozenou součást parku.

Vodní prvek – Přírodní charakter, osvěžení, součást principů nakládání s dešťovou vodou.

Prostor pro psy – Diskutabilní je ponechání možnosti volného výběhu psů. Oplocená plocha se v místě tohoto významu nejeví jako adekvátní, volný výběh limituje další uživatele. V okolí jsou alternativní možnosti. Architektonický návrh může přinést inovativní řešení, ale koncepce plochy by tomuto neměla být podřízena.

Pítka – Bezúdržbové a bezdotykové, včetně možnosti zdroje vody pro psy. Mělo by umožňovat naplnit lahev.

Stín – Stín by měl být poskytován v místech s atraktivním výhledem, například na volnou plochu. Může být poskytnut různými způsoby (strom, altán, pergola, budova...), ale mělo by být myšleno na přehlednost plochy a její bezpečnost.

Speciální část diskuse byla věnována konkrétním již existujícím elementům parku.

Lesík – Hodnota území, kterou je dobré kultivovat a do budoucna uchovat. Není ale třeba dogmaticky uchovávat současnou podobu. Do budoucna je třeba myslet na věkovou a druhovou diverzitu.

Plocha zeleně okolo navazující pěší zóny – Dnes území s nevyužitým potenciálem, mělo by zůstat rekreační plochou především pro obyvatele okolních domů. Může být více propojena s řešeným územím, není nutné duplikovat některé funkce a vybavení.

Cyklostezka – Nutné propojení, které je žádoucí uchovat. K diskusi je přesné trasování (nemusí jít přesným středem) a forma (vzhledem ke komfortu a bezpečí pěších a cyklistů).

Závěr:

Park musí vhodně doplnit celkový systém zeleně Poruby a musí se stát jeho významnou součástí. Má potenciál být centrálním zeleným prostranstvím obvodu. Logické funkční propojení s Hlavní třídou se jeví jako klíčové, důležité je zohlednit i další existující plochy zeleně. Jednotlivé prvky vyžadují podrobnější rozpracování v duchu současných standardů.

## H. VEŘEJNÁ PŘEDNÁŠKA A DISKUSE NA TÉMA MĚSTSKÝ PARK

Datum: 26.10.2023

Prezentující: Doc. Ing. Přemysl Krejčířík, Ph.D. - Ateliér Krejčíříkovi  
Ing. arch. David Zatloukal – míza architekti

Místo: KD Poklad

Témata setkání: Příklady dobré praxe návrhů městských parků.

### Souhrn:

V rámci prezentací a navazující diskuse představili oba účastníci své pohledy na navrhování městských parků a témata, která je důležitá mít na paměti a v návrhu zohlednit. Opakovaně byly zdůrazňována slova různorodost, kvalita a osobitost. Jako nutná podmínka pro pohodlný pobyt občanů v parku byla stanovena existence veřejných toalet a možnost kultivovaného občerstvení. Mobilniář, a především herní prvky nemusí vycházet jen z typizovaných výrobků často rustikálního charakteru, ale mnohem lépe budou sloužit inovativní, přírodní prvky využívající a na míru vymyšlená řešení podporující fantazii a kreativitu. Všechny části návrhu musí být adekvátně zohledněny z hlediska údržby, protože ta je v dlouhodobém horizontu klíčová pro zdravé a udržitelné fungování místa.

## I. SETKÁNÍ S ODBORY ÚMOB PORUBA A MMO

Datum: 27.10.2023

Účastníci: zástupci odborů ÚMOB Poruba (9), zástupci odborů MMO (3)

Místo: Centrum volného času Vietnamská

Témata setkání: ověřování pracovních verzí tezí vzešlých z předcházejících aktivit

A) Žádoucí využití území / nevhodné využití území – *Významným, ne jediným, prvkem plochy je park doplněný o nezbytné zázemí a vybavení. V současnosti neexistuje potřeba významných funkcí nebo staveb, které by v lokalitě mohly být umístěny. Menší část území by měla být řešena tak, aby ji v budoucnosti bylo možné využít pro umístění významné stavby bez narušení podstaty parku.*

B) Charakter prostředí – *Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na všechny generace. Volnočasový charakter, minimum rozsáhlejších specializovaných sportovišť. Možnost společenského využití a konání akcí. Návaznost na současný charakter otevřeného prostranství.*

C) Reakce na urbanismus místa – *Pokračování osy Hlavní třídy.*

D) Rozsah řešeného území a dopravní propojení – *Území nelze řešit bez komplexního uchopení celé širší lokality – samotné řešené území, bezprostředně navazující okolí, širší okolí a vzdálené vazby. Musí být zohledněny širší dopravní vztahy a stavební záměry připravované v okolí. Plynulejší a přímější vazba lokality na Hl. třídu. Řešení nemá generovat další automobilovou dopravu a má přispět ke zklidnění dopravy v místě. Pokračování pěší vazby směrem na východ*

*a její kultivace. Propojení ul. Polská, Francouzská a Nad Porubkou formou 3. varianty rampy F.*

#### E) Etapizace

Souhrn: Postupně bylo prodiskutováno 5 témat tezí pro zadání, účastníci byli dotazováni, zda souhlasí a nebo mají doplňující komentáře.

A) Skupina s tezí souhlasí, včetně vymezení části plochy pro významnou stavbu. Existují 3 návrhy, kde by mohla být umístěna: severně od středové osy (neboť už tak se část zastaví), střed by měl vždy zůstat volný, takže by stavba měla být situována do jižní části, významná budova ve středu k optickému ukončení pohledové osy Hlavní třídy.

Byl diskutován soulad s platným územním plánem a nebyly nalezeny důvody rozporu. Na základě budoucí studie je možné zpracovat bližší specifikaci pro plochy v rámci území.

Druhým doplňujícím tématem byla možnost „nedělat nic“. Panuje ale shoda na nutnosti přípravy dohodnutého plánu pro území, protože místo je třeba udržovat a jako hodnotné případně chránit před nežádoucími zájmy. Není nutné zpracování daného podkladu uspěchat, musí se ale zohlednit termíny dané územním plánem.

B) Účastníci k tezí doplňovali současný způsob využití ke konání společenských akcí a hodnotili je spíše jako slabý a do budoucna ne moc perspektivní (vzhledem k jejich charakteru a charakteru místa). Do budoucna by jim připadalo zajímavější spíše pořádání menších akcí nebo rozvoj pouličního společenského života. Místo by mohlo být lákadlem pro uživatele univerzitního kampusu a mládež.

Diskutováno bylo zachování plochy pro volný pohyb psů. Ta se jeví jako příliš limitující pro další využití území, za nevhodné je považováno řešení formou oplocené plochy. Muselo by se nalézt řešení s jasnými pravidly. Zároveň již v docházkové vzdálenosti existují alternativy.

C) Nutnost pokračování osy Hlavní třídy je jednoznačné, její ztvárnění ale může být různorodé. Místo by mělo spojit Porubské stavební obvody, návaznost na zelenou plochu okolo pěší zóny a ulici Ukrajinskou by se měla dále rozvíjet. Severo-jihní osa skrz území se jeví jako slabá a nepanuje jasný názor na možnost jejího posílení, respektive obnovy. Jako významnější se zdá sama ul. Francouzská.

D) Účastníci s tezí obecně souhlasí, dopravní řešení by navrhovali zadat jako doporučující a nebrání se možným změnám ze strany autorů návrhu. Propojení řešeného území a Hlavní třídy bylo předmětem diskuse s nejednoznačným výsledkem. Je řada variant, jako nejrealističtější se jeví jednoúrovňové propojení, ale někteří ze zúčastněných by se nebránili ani jiným možnostem.

E) Účastníci se shodují, že etapizace je klíčová pro realizovatelnost projektu. Ten musí být členěn v čase i z hlediska možných různých investorů. Etapy by se neměly vzájemně podmiňovat a měly by být maximálně nezávislé.

Závěr:

Účastníci rámcově souhlasí se zněním daných tezí. K jednotlivým záměrům doplnili podrobnější specifikaci – možná poloha významné stavby, dopravní propojení s okolím, vazby zeleně.

## J. VEŘEJNÉ PLÁNOVACÍ SETKÁNÍ S OBČANY

Datum: 2.11.2023

Účastníci: asi 60 občanů (byli zváni všichni občané, kteří se zúčastnili některé z předcházejících aktivit a zanechali svou emailovou adresu s přáním dalšího zapojení)

Místo: Centrum volného času Vietnamská

Témata setkání: ověřování pracovních verzí tezí vzešlých z předcházejících aktivit

A) *Žádoucí využití území – Významným, ne jediným, prvkem plochy je park doplněný o nezbytné zázemí a vybavení. V současnosti neexistuje potřeba významných funkcí nebo staveb, které by v lokalitě mohly být umístěny. Menší část území by měla být řešena tak, aby ji v budoucnosti bylo možné využít pro umístění významné stavby bez narušení podstaty parku.*

B) *Nevhodné využití území – Příliš intenzivní zástavba, množství zpevněných ploch, významné kapacity pro bydlení, velkoplošné obchody a služby.*

C) *Charakter prostředí – Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na všechny generace. Volnočasový charakter, minimum rozsáhlejších specializovaných sportovišť. Možnost společenského využití a konání akcí. Návaznost na současný charakter otevřeného prostranství.*

D) *Reakce na urbanismus místa – Pokračování osy hlavní třídy.*

E) *Rozsah řešeného území a dopravní propojení – Území nelze řešit bez komplexního uchopení celé širší lokality – samotné řešené území, bezprostředně navazující okolí, širší okolí a vzdálené vazby. Musí být zohledněny širší dopravní vztahy a stavební záměry připravované v okolí. Plynulejší a přímější vazba lokality na Hlavní třídu. Řešení nemá generovat další automobilovou dopravu a má přispět ke zklidnění dopravy v místě. Pokračování pěší vazby směrem na východ a její kultivace. Propojení ulic Polská, Francouzská a Nad Porubkou.*

Souhrn:

Účastníci byli postupně seznamováni s jednotlivými tématy a pomocí hlasovacích karet mohli zvolit odpovědi ANO, SOUHLASÍM nebo NE, NESOUHLASÍM a doplnit komentář. Souhrn se zabývá nesouhlasnými podněty, které byly dále zpracovávány do finálního znění tezí.

A) *Žádoucí využití území – Nesouhlasné odpovědi se většinou odkazovaly k nesouhlasu s jakoukoliv zástavbou a vyjadřovaly se negativně k možnosti umístění významné stavby (cca 50 %) nebo k tématu vybavenosti parku (veřejné toalety, kavárna..., cca 50 %).*

B) *Nevhodné využití území – Podle doplňkových komentářů dovozujeme, že většina nesouhlasných odpovědí ve skutečnosti pochopila formulaci opačně a s výčtem nevhodných staveb v podstatě souhlasí. Ve svých komentářích mluvili o potřebě zachování zeleně, poptávce po louce atd.*

C) *Charakter prostředí – Nesouhlasné odpovědi nejvíce odkazovaly k tématu specializovaných sportovišť a formulovaly požadavek, že v místě nemají být žádné takové prvky. Teze byla na základě těchto požadavků upravena.*



D) Reakce na urbanismus místa – Nesouhlasné odpovědi nejčastěji zmiňovaly, že si respondenti nepřejí pokračování služeb a vybavenosti, jako je tomu na Hlavní třídě, ale s pokračováním urbanistické osy zásadní problém nemají.

E) Rozsah řešeného území a dopravní propojení – Nesouhlasné názory se vztahovaly k dopravnímu řešení napojení plochy na Hlavní třídu a vlivu na automobilovou dopravu.

Závěr:

Občané vyjadřují obavy o budoucnost území, ale s konceptem tezí souhlasí. V některých bodech, například možnost osazení významného objektu v části plochy nebo nutnost vybavenosti parku neapanuje shoda. V rámci dopravního řešení apelují na podrobné řešení statické dopravy.

## K. PŘEDNÁŠKA JAK PĚSTOVAT MĚSTO

Datum: 14. 11. 2023

Účastníci: asi 20 účastníků

Místo: Studovna MSVK – akce ve spolupráci s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou

Téma: Zamyšlení nad způsoby plánování města na příkladu Ostravy-Poruby

## L. ZÁVĚREČNÉ VEŘEJNÉ PŘEDSTAVENÍ VÝSLEDKŮ

Datum: 23. 11. 2023

Účastníci: asi 40 účastníků

Místo: DK Poklad

Téma setkání: Prezentace výsledků a diskuse

Výsledky participativního procesu byly veřejně představeny a diskutovány. Na setkání byla pozvána veřejnost i všichni účastníci rozličných aktivit v průběhu celého projektu. Projekt uvedl ředitel MAPPA Ondřej Vysloužil, zpracovatelé projektu Eva Špačková a Tomáš Čech formou prezentace představili historii místa, participační proces a jeho výsledky a okomentovali, z jakých podnětů byly závěry formulovány. V navazující diskusi byly veřejnosti představeny předpokládané další kroky, plán okomentoval Ondřej Vysloužil a za městský obvod Poruba reagovala na dotazy místostarostka Petra Brodová.



# ZÁVĚRY A VÝSLEDEK

Výsledkem participativního plánovacího procesu pro území v křížení ulic Hlavní třída a Francouzská v Ostravě-Porubě je základní obsahová náplň a klíčové požadavky na architektonicko-urbanistické řešení jako součást zadání pro zpracování územní studie pro tuto lokalitu. Požadavky jsou formulovány v podobě tezí, které představují průsečík zájmů, požadavků a potřeb různých skupin obyvatel a společenskou dohodu o tom, jak má být území navrženo a užíváno.

## 1. ŽÁDOUCÍ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

**Teze: *Hlavním prvkem plochy je park. Může být doplněn o zázemí a vybavení.***

Park je funkcí, na které se průřezově shodují všichni účastníci. Představuje řešení, které je vnímáno jako odpovídající a naplňující potřeby obyvatel. Zároveň umožňuje vhodné architektonicko-urbanistické řešení významného území. Navazuje také na současný stav. Odborníci a velká část všech zúčastněných se shodují, že má být doplněn adekvátním zázemím v podobě veřejných toalet, kavárny a dalších prvků, které podporují dlouhodobý a komfortní pobyt ve veřejném prostoru.

**Teze: *V současnosti se neobjevuje potřeba významných funkcí nebo staveb, které by v území mohly být umístěny.***

V průběhu celého procesu byly diskutovány další funkce pro stavby, které by zde mohly být umístěny. I když jednotlivé návrhy byly formulovány, po žádném z nich nebyla širší poptávka. Shoda na funkci stavby/staveb nebyla nalezena a u všech námětů v navazující diskusi převážily problémy a rizika.

Téma stavby budovy státního zastupitelství bylo řešeno již dříve, samostatně vyčleněnou územní studií, a nebylo předmětem diskuse. Bylo považováno za současný neměnný stav.

**Teze: *Menší část plochy bude navržena tak, aby ji v budoucnosti bylo možné využít pro umístění významné stavby bez narušení hlavní plochy parku.***

Řešení v podobě ponechání prostorové rezervy, tedy plochy, která bude funkční součástí navrženého prostoru a zároveň ji bude možné v dlouhodobém horizontu využít bez větších obtíží jinak, se jeví jako kompromisní. Vychází vstříc samostatným námětům volajícím po specifickém využití a názoru, že se společenská poptávka může v budoucnu změnit.

## 2. NEVHODNÉ VYUŽITÍ ÚZEMÍ

**Teze: *Nenavrhovat intenzivní zástavbu, množství zpevněných ploch, významné kapacity pro bydlení, velkoplošné obchody, služby a rozsáhlá sportoviště.***

Komentář: Kromě záměrů žádoucích nebo přípustných byly diskutovány i možnosti, které jsou považovány za nežádoucí nebo vyvolávající obavy. Není žádoucí plochu využít pro intenzivní zástavbu, její volný charakter je hodnota, která je napříč skupinami velmi ceněna. V okolí jsou již dnes situovány významné kapacity pro bydlení a zároveň se připravuje řada rezidenčních projektů, které nabídku dále zvýší nebo doplní. Z těchto důvodů nebylo využití pro významné kapacity bydlení považováno za vhodné. Stejně tak je využití pro velkoplošné obchody nebo služby považováno za neadekvátní místu daného významu. Odpočinkový charakter, který by si místo mělo uchovat, by byl v rozporu s rozsáhlými

monofunkčními sportovišti. Neznamená to ale, že například v rámci parku nemohou být umístěna drobná funkční doplnění, která budou podporovat rekreační využití.

### 3. CHARAKTER PROSTŘEDÍ

Teze: *Volná plocha pro trávení volného času zaměřená na všechny generace.*

Pro většinu účastníků je symbolem místa jeho volnost a otevřenost a mělo by tomu tak být i v budoucnu. Odlišuje to charakter území od jiných parkových ploch v Porubě a blízkém okolí. Prostor má být určený pro všechny bez větší specializace.

Teze: *Volnočasový charakter, bez specializovaných sportovišť.*

Místo může a má poskytovat adekvátní zázemí k trávení volného času, nemá ale obsahovat rozsáhlé monofunkční sportovní plochy, které by narušovaly atmosféru parku. Zároveň panuje shoda, že podobné prvky jsou již v okolí zastoupeny.

Teze: *Možnost společenského využití a konání akcí.*

Poptávka po konání společenských akcí navazuje na současný stav a je jedním ze symbolů místa. Tento požadavek vychází v současnosti spíše ze symbolického vnímání plochy než z konkrétního zájmu organizátorů takových akcí. Bylo by negativně vnímáno, kdyby tato možnost a příležitost místo takto využívat zanikla.

Teze: *Navazovat na současný charakter otevřeného prostranství – louka.*

Přestože si řada zapojených uvědomuje, že současný stav místa není ideální, jeho základní kvality vnímají velmi pozitivně a více volají po evoluci než revoluci. Otevřenost a charakter rekreační louky patří k základním požadavkům na řešení nového návrhu.

### 4. REAKCE NA URBANISMUS MÍSTA

Teze: *Umožnit pokračování kompoziční urbanistické osy Hlavní třídy.*

Návaznost řešené plochy na prostor a urbanistickou kompozici Hlavní třídy je vnímána velmi silně. Architektonické ztvárnění nebo míra pomyslného uzavření prostoru bude součástí návrhu, jasně je ale formulována shoda, že kompoziční osa má územím dále pokračovat směrem na východ.

### 5. ROZSAH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Teze: *Území řešit v souvislostech celé širší lokality.*

Již samotné zadání návrhu musí zohledňovat požadavek řešit plochu v širších souvislostech. Území musí být dobře provázáno s okolím a přispět k propojení se stávající urbanistickou strukturou. Výsledkem participace je návrh řešeného území. Míra podrobnosti zpracování jednotlivých částí může být upřesněna v rámci zadání. Do vzniku registrované územní studie, nebo regulačního plánu pro toto území by v tomto území měla být výstavba a záměry významně omezeny, aby nedošlo k degradaci plochy V17.

Teze: **Zohlednit stavební záměry připravované v okolí.**

Návrh řešení plochy je nutné koordinovat se záměry, které se připravují v okolí, a s proměnou spojovacích bodů a prostorů mezi.



Obr. 32: Schéma souvislostí širší lokality

## 6. DOPRAVNÍ PROPOJENÍ

Teze: **Plynulejší a přímější vazba na Hlavní třídu pro pěší a cyklisty.**

Panuje shoda na nutnosti lepšího a přímějšího propojení Hlavní třídy pro pěší a cyklisty. Byly diskutovány různé možnosti (jednoúrovňové, víceúrovňové křížení), výsledné řešení bude předmětem návrhu ve studii. Řešení přechodu ulice Francouzské v jedné úrovni je mírně preferované. Nemá docházet k vjezdu automobilů do území, místo má být vyhrazeno pěším a cyklistům.

Teze: **Pokračování pěší vazby směrem k ulici Polské a její kultivace.**

Stávající propojení směrem k ulici Polské má být uchováno, jeho forma a přesné trasování mohou být předmětem dalšího návrhu. I v souvislosti s pokračováním urbanistické osy je žádoucí toto propojení uchovat.

Teze: **Řešení nebude generovat další automobilovou dopravu a přispěje ke zklidnění dopravy v místě.**

Návrh by měl přispět k celkovému zklidnění dopravy a zbytečně negenerovat dopravu novou. V rámci řešení by měly být zohledněny i otázky řešení dopravy v klidu v území i jeho bezprostředním okolí tak, aby nový rozvoj území zbytečně nezatížil stávající obyvatele.

**Teze: *Propojení ulic Polská, Francouzská a Nad Porubkou a plynulé odvedení dopravy směrem na ul. Rudnou.***

V rámci diskusí panovala shoda na propojení ulic Polská, Francouzská a Nad Porubkou systémem vycházejícím z tzv. varianty 3 již zpracované dopravní studie. Cílem návrhu dopravy je dotvoření uliční sítě. Je žádoucí minimalizovat neprostupná místa v území. Dopravní propojení by mělo co nejvíce napomáhat městskému charakteru prostředí a ideově upřednostňovat ulice před silnicemi.

## **7. ETAPIZACE**

**Teze: *Návrh bude umožňovat řešení po etapách.***

Etapizace řešení je důležitá pro realizovatelnost proměny území i pro realistický pohled na dělení případných investičních nákladů. Etapy by měly být děleny tak, aby realizace jedné části nepodmiňovala úpravu části jiné (zejména ve vztahu k dopravnímu řešení).

**Teze: *Drobné a dočasné úpravy v území jsou možné.***

V území je možné provádět drobné a dočasné úpravy, které přispějí ke zlepšení podmínek využití území pro obyvatele. Jedná se především o zlepšení fungování stávající zelené plochy a pěší trasy například doplněním mobiliáře.





2023